

ROZDZIAŁ 1

CELE I UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

TREŚĆ:

- 1. Misja**
- 2. Generalne cele rozwoju gminy**
- 3. Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju**
- 4. Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju**

1. MISJA

GMINA BOJSZOWY ATRAKCYJNYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA, PRACY I WYPOCZYNKU

Misję gminy, generalnego wizerunku końcowego efektu działań charakteryzuje bliżej zbiór pożądaných cech gminy:

- 1) dogodne warunki życia obejmujące:
 - a) zdrowe i czyste środowisko,
 - b) estetykę krajobrazu i zabudowy,
 - c) bezpieczeństwo: fizyczne i socjalne,
- 2) materialny poziom życia oparty na wysokich dochodach,
- 3) dostępność do usług (zdrowotnych, edukacyjnych, kulturowych, handlowych i wypoczynkowych),
- 4) aktywność gospodarcza mieszkańców i przedsiębiorców,
- 5) konkurencyjność gminy i jej podmiotów gospodarczych,
- 6) sprawność funkcjonowania instytucji oraz systemów infrastruktury technicznej i komunikacji.

2. CELE GENERALNE ROZWOJU GMINY

Ze sformułowania misji bezpośrednio wynikają dwa cele generalne. Są nimi:

- 1) **Wzrost atrakcyjności Gminy dla społeczności lokalnej,**
- 2) **Wzrost atrakcyjności Gminy dla zewnętrznych podmiotów gospodarczych.**

Taka definicja podstawowych celów rozwoju pociąga za sobą potraktowanie jako priorytetowych funkcji dla gminy:

- 1) Funkcji mieszkaniowo – usługowej,
- 2) Funkcji gospodarczej.

3. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Cel: wzrost atrakcyjności gminy dla społeczności lokalnej

Szanse

- 1) Lokalizacja gminy w strefie oddziaływania Katowickiego Zespołu Metropolitalnego (KZM),
- 2) Atrakcyjność terenów gminy dla mieszkańców KZM,
- 3) Popyt na tereny mieszkaniowe w dobrych warunkach środowiska,
- 4) Dostępność do miejsc pracy i placówek usługowych w sąsiednich miastach,
- 5) Bliskość centrów specjalistycznych usług ponadpodstawowych, Tychy, Pszczyna,
- 6) Rozwój lokalnej bazy rozrywkowo – sportowej o charakterze regionalnym – ośrodek „Graf”,
- 7) Dobre stosunki z sąsiednimi gminami.

Zagrożenia

- 1) Stały wzrost ponad lokalnego i regionalnego tranzytu samochodowego,
- 2) Potoki stwarzające zagrożenie powodziowe,
- 3) Bezrobocie wywołane restrukturyzacją gospodarki, szczególnie kopalń oraz zakładów przemysłowych,
- 4) Degradacja wód i znacznej części doliny Gostynki, od niemal źródeł do ujścia,
- 5) Degradacja wód Pszczyńki i po części Korzyńca,
- 6) Zagrożenia środowiska wywołane zbiornikiem wód słonych,
- 7) Dzikie składowiska odpadów a w szczególności wylewiska gnojowicy i fekaliiów,
- 8) Obniżenie dotacji na przekazane gminom zadania publiczne,
- 9) Ograniczone środki finansowe na modernizację dróg wojewódzkich i powiatowych.

Cel: Wzrost atrakcyjności gminy dla zewnętrznych podmiotów gospodarczych

Szanse

- 1) Duży potencjalny popyt mieszkańców aglomeracji przemysłowych na usługi turystyczno – rekreacyjne stymulowany wzrostem ich zamożności,
- 2) Dogodne położenie gminy na skraju terenów uprzemysłowionych,
- 3) Istniejąca sieć dróg krajowych i wojewódzkich zapewnia powiązanie komunikacyjne lokalne i ponadlokalne (mimo braku normatywnych parametrów),
- 4) Naturalna możliwość stworzenia bazy usług specjalistycznych m.in. dla mieszkańców pobliskich, dużych miast,
- 5) Płaski, nieuciążliwy dla penetracji teren oraz urozmaicony krajobraz,
- 6) Malownicza dolina Wisły, Korzyńca i Pszczyńki.

Zagrożenia

- 1) Wpływ działalności KWK „Piast” i „Czeczott” na pogorszenie warunków budowlanych, aerosanitarnych, wodnych i glebowych,
- 2) Konkurencyjność sąsiednich gmin,
- 3) Ograniczenie finansowe na modernizację dróg wojewódzkich i powiatowych.

4. WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Cel: wzrost atrakcyjności gminy dla społeczności lokalnej

Siły

- 1) Zrównoważone ruchy migracyjne,
- 2) Stabilizujący się przyrost naturalny,
- 3) Aktywność mieszkańców,
- 4) Promowanie inwestycji oświatowych,

- 5) Stowarzyszenia i zespoły artystyczne, własna gazeta, liczne imprezy folklorystyczne świadczące o przywiązaniu do tradycji – do korzeni,
- 6) Rezerwy terenu dla zabudowy mieszkaniowej,
- 7) Nowoczesne urządzenia telekomunikacyjne zapewniające wysoki poziom obsługi abonenckiej,
- 8) Rozbudowujące się sieci infrastruktury technicznej,
- 9) Oczyszczalnia ścieków.

Słabości

- 1) Niezaspokojone ilościowo potrzeby mieszkaniowe,
- 2) Ograniczony (odbiegający od średnich standardów wojewódzkich) poziom wyposażenia gminy w niektóre urządzenia obsługi ludności,
- 3) Utrzymujące się bezrobocie, szczególnie wśród kobiet,
- 4) Niski poziom obsługi mieszkańców w zakresie usług podstawowych, szczególnie z zakresu ochrony zdrowia (apteki, liczba lekarzy i pielęgniarek),
- 5) Brak usług specjalistycznych, wykorzystujące naturalne walory gminy, ograniczone środki finansowe na równomierne zaspokajanie wszystkich potrzeb i aspiracji mieszkańców w sferze usług,
- 6) Wydłużone ciągi zabudowy,
- 7) Wydłużone ciągi infrastruktury technicznej.

Cel: Wzrost atrakcyjności gminy dla zewnętrznych podmiotów gospodarczych

Sily

- 1) Postawy społeczności lokalnej (otwartość i gościnność),
- 2) Duże potencjalne możliwości wykorzystania terenów przywodnych,
- 3) Zachowanie się w gminie cennych zespołów i obiektów o walorach zabytkowych,
- 4) Znacznie łagodniejszy klimat lokalny niż na terenach sąsiednich. Istnienie wielu miejsc o mikroklimacie bardzo odpowiednim dla stałego lub wielodniowego pobytu i rekreacji,
- 5) Zróżnicowana gatunkowo i interesująca szata roślinna (szczególnie w dolinach potoków) Wisła – interesujący pod względem krajobrazowym i krajoznawczym szlak wodny,
- 6) Występowanie na obszarze gminy wielu okazałych drzew o cechach pomnikowych, które powinny być objęte ochroną,
- 7) Łatwy do penetracji teren,
- 8) Utrzymany jednorodzinny charakter zabudowy,
- 9) Możliwość wzbogacenia oferty usług rekreacyjno – turystycznych,
- 10) Rezerwy terenu dla nowej zabudowy mieszkaniowej,
- 11) Możliwość poprowadzenia nowych tras komunikacyjnych,
- 12) Potencjalne możliwości wykorzystania terenów gminy dla zagospodarowania turystycznego.

Słabości

- 1) Wzrastający udział w strukturze wieku mieszkańców grupy osób powyżej 60 lat,
- 2) Grunty zdegradowane przez eksploatację węgla,
- 3) Ponadnormatywne zanieczyszczenie potoków,
- 4) Okresowe przekroczenia dopuszczalnych norm powodowane przez źródła miejscowe i zewnętrzne,
- 5) Brak zaplecza turystycznego,
- 6) Mała ilość zagospodarowanych atrakcji turystycznych i rekreacyjnych,
- 7) Hałas i zanieczyszczenie powietrza wzdłuż obciążonych ruchem tras tranzytowych,
- 8) Zagrożenie powodziowe,
- 9) Drogi wojewódzkie i gminne nie odpowiadające parametrom normatywnym,
- 10) Brak dróg i ścieżek rowerach.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TREŚĆ:

- I. ZALECENIA „STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO”
- II. LOKALNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 1. Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego
 - 1.1. Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego
 - 1.2. Zasady zagospodarowania przestrzennego
 2. Struktura przestrzenna
 3. Obszary objęte lub wskazane do ochrony środowiska przyrodniczego na podstawie ustaw szczególnych
 - 3.1. Obszar Natura 2000
 - 3.2. Pszczyński Park Krajobrazowy
 - 3.3. Pomniki przyrody
 - 3.4. Gleby chronione
 - 3.5. Zbiorniki wód podziemnych
 4. Obszary zabudowane
 5. Obszary przeznaczone pod zabudowę
 6. Ochrona wartości kulturowych
 7. Strategiczne obszary rozwojowe gminy

I. ZALECENIA „STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO” (pismo Wojewody Katowickiego z dnia 28.11.1998r. nr ArIII/1-4./7322/6-1-2/98)

1. Strukturalne przekształcenia gminy Bojszowy w kierunku rozwoju nierolniczego, poprzez:
 - 1) Rozwój mieszkalnictwa, zwłaszcza rezydencjonalnego,
 - 2) Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
 - 3) Rozwój rekreacji i wypoczynku ze względu na walory krajobrazowo – przyrodnicze gminy,
 - 4) Wykryształowanie w układzie urbanistyczno - architektonicznym wsi Bojszowy, gminnego centrum obsługi ludności, aktywności publicznej i tożsamości kulturowej.
2. Ochrona na terenie gminy Bojszowy struktur ekologicznych:
 - 1) Dolina Wisły,
 - 2) Doliny rzek: Gostynka, Korzyniec i Pszczyńska,
 - 3) Pierścień lasów otaczających Bojszowy Stare oraz lasy pszczyńskie na obrzeżach gminy.
3. Włączenie gminy Bojszowy do przygotowywanego do ustanowienia przez Wojewodę Katowickiego Pszczyńskiego Parku Krajobrazowego”.

II. LOKALNE KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

1.1. Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie zaleceń „Studium zagospodarowania przestrzennego Województwa Katowickiego” oraz przeprowadzonych analiz określono kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy – rozumiane jako główne rodzaje działalności przestrzennej, służące realizacji przyjętej misji oraz przyjętych celów strategicznych.

Treść proponowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawia się następująco:

- 1) **ZNACZĄCY PRZYROST UZBROJONYCH TERENÓW POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE JEDNORODZINNE ORAZ REZYDENCJONALNE, Z TOWARZYSZĄCYMI USŁUGAMI PODSTAWOWYMI ORAZ INFRASTRUKURĄ TURYSTYCZNĄ.**
- 2) **UTWORZENIE „BANKU” UZBROJONYCH TERENÓW POD LOKALIZACJĘ MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW PRODUKCYJNYCH I USŁUGOWYCH.**

1.2. Zasady zagospodarowania przestrzennego.

Przedstawione zasady stanowi zbiór ograniczeń i nakazów służących prowadzeniu polityki przestrzennej zgodnie z przyjętymi głównymi kierunkami (pkt 1.1.). Zasady powinny być stosowane w działaniach przestrzennych niezależnie od celu i rodzaju obszaru działania:

- 1) zachowanie równowagi ekologicznej i powiązań hydrologicznych z otoczeniem,

- 2) zachowanie ciągłości doliny rzek i potoków (nieprzegradzanie zainwestowaniem),
- 3) utrzymanie naturalnego charakteru koryt rzek i potoków,
- 4) utrzymanie dystansów przestrzennych między sąsiednimi miejscowościami,
- 5) zachowanie zadrzewień śródpolnych i wartościowych drzewostanów, sukcesywne ich powiększanie,
- 6) niedopuszczenie do lokalizacji na obszarze gminy obiektów wodochłonnych i uciążliwych dla środowiska,
- 7) koncentrowanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach wyznaczonych w Studium i planach miejscowych, w oparciu o istniejącą, zabudowę,
- 8) przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej i rolniczej,
- 9) utrzymanie zabudowy niskiej w formach i w skali dostosowanej do walorów estetycznych krajobrazu,
- 10) budowa dróg i ulic dojazdowych o normatywnych parametrach.

2. STRUKTURA PRZESTRZENNA.

Utrzymuje się strukturę przestrzenną gminy związaną z układem sieci rzek i potoków oraz wzbogaconą o nowe elementy. W strukturze przestrzennej gminy wyznacza się następujące składowe:

- 1) **EKOLOGICZNY SYSTEM OBSZARÓW CHRONIONYCH** – ukształtowany w oparciu o:
 - a) doliny rzeczne Wisły, Gostynki, Korzyńca, Pszczyński,
 - b) doliny istniejących potoków Młyński Rów, Łękawka, Dąbrowica oraz innych bez nazwy,
 - c) pasmo leśne ciągnące się w centrum gminy od Świerczyńca do Jedliny,
 - d) wyznaczone tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z zadrzewieniami śródpolnymi,
- 2) **PASMO OSADNICZE BOJSZOWY STARE** ciągnące się od ul. Trzcinowej na zachodzie, do linii kolejowej z KWK „CZECZOTT” na wschodzie z odejściem na południe wzdłuż ul. Gościnniej (droga wojewódzka nr 931),
- 3) **PASMO OSADNICZE ŚWIERCZYNIEC** – **BOJSZOWY NOWE** ciągnące się od ul. Złoty Łan na północy, wzdłuż ul. Barwnej i ul. Ruchu Oporu do terenów leśnych przy ul. Żubrów (droga wojewódzka nr 931),
- 4) **MIEJSCOWOŚĆ MIĘDZYRZECZE**, kształtująca się w zwarty układ gniazdowy,
- 5) **MIEJSCOWOŚĆ JEDLINA**, kształtująca się w skoncentrowany zespół osadniczy po obu stronach ul. Skromnej.

3. OBSZARY OBJĘTE LUB WSKAZANE DO OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA PODSTAWIE USTAW SZCZEGÓLNYCH

3.1. Obszar Natura 2000

Obszar Natura 2000 „Stawy w Brzeszczach”, zgodnie

z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 roku Nr 229, poz. 2313; zmiana w Dz. U. z 2007 roku Nr 179, poz. 1275; zmiana w Dz. U. z 2008 roku Nr 198, poz. 1226).

3.2. Pszczyński Park Krajobrazowy (PPK)

Park przygotowany jest do ustanowienia przez Wojewodę Śląskiego. W projekcie PPK przygotowane są IV różne zasięgi otuliny na terenie gminy Bojszowy. Przedstawiono je na planszy „Ustalenia studium” oraz w opisie (Rozdz. 3).

3.3. Pomniki przyrody

Zgodnie z pismem Wojewody Katowickiego z dnia 24 listopada 1998r. Nr Ar. III/1-4/7322/6-1/98 na terenie gminy Bojszowy nie występują pomniki przyrody oraz inne obiekty objęte ochroną prawną na mocy zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz rozporządzenia Wojewody Katowickiego. Wykaz drzew kwalifikujących się do ochrony podano w Rozdziale 3.

3.3. Gleby chronione

Obszary gleb objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych o dobrej jakości produkcyjnej przedstawiono na planszy „Ustalenia Studium” (tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej).

3.4. Zbiorniki wód podziemnych

Obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZPW) Q/12, położony jest na południowym obrzeżu gminy – Zbiornik Pszczyzna, wody czwartorzędowe na głębokości ca 16m. od pow. gruntu.

4. OBSZARY ZABUDOWANE

Przyjęto, że tereny zabudowane obejmują ogół terenów zainwestowanych w sposób zorganizowany wraz z obsługą komunikacyjną i techniczną. Obszary te przeznacza się do adaptacji, ewentualnych przekształceń i działań modernizacyjnych w zakresie:

- 1) uzyskania bezpiecznych dróg i ulic dojazdowych o parametrach umożliwiających swobodny dostęp pojazdów specjalnych: straż pożarna, policja, karetki pogotowia oraz śmieciarki i wozy asenizacyjne,
- 2) naprawy zniszczonych lub zdekapitalizowanych odcinków sieci infrastruktury technicznej oraz jej rozbudowy,
- 3) podniesienia estetyki i walorów istniejącej i uzupełnianej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Zabiegom modernizacji lub przekształceniom powinny być poddane przede wszystkim istniejące tereny urządzeń obsługi rolnictwa.

5. OBSZARY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ

- 5.1. W poszczególnych jednostkach strukturalnych gminy wyznaczono tereny przeznaczone pod nową zabudowę mieszkaniowo – usługową,

oraz pod tereny wytwórczości, obejmujące tereny przemysłu i usług. Nowe powierzchnie terenów mieszkaniowo – usługowych (MU) oraz przemysłowo – usługowych (PU) w poszczególnych jednostkach strukturalnych kształtują się następująco (bilans orientacyjny z planszy 1:10.000):

1) BOJSZOWY STARE

- MU w zgodach na zmianę użytkowania terenów rolnych – 70,69 ha
- MU poza zgodą – 53,56 ha
- UR poza zgodą – 6,44 ha
- P poza zgodą – 102,06 ha

2) BOJSZOWY NOWE

- MU w zgodach na zmianę użytkowania terenów rolnych – 34,14 ha
- MU poza zgodą – 49,54 ha
- UR poza zgodą – 6,44 ha
- PU poza zgodą – 2,28 ha

3) ŚWIERCZYNIEC

- MU w zgodach na zmianę użytkowania terenów rolnych – 52,54 ha ¹⁾
- MU poza zgodą – 35,77ha
- UR – 6,60 ha ¹⁾
- PU poza zgodą – 0,27 ha

4) MIĘDZYRZECZE

- MU w zgodach na zmianę użytkowania terenów rolnych – 33,00 ha
- MU poza zgodą – 10,25ha ²⁾
- – 11,58ha ³⁾
- UR – 0,25 ha
- PU poza zgodą – 8,50 ha

5) JEDLINA

- MU w zgodach na zmianę użytkowania terenów rolnych –14,01 ha
- MU poza zgodą – 0,45 ha
- PE (tereny eksploatacji kruszyw)..... – ok. 50ha

1) Zmiany "Studium.." wprowadzone Uchwałą Nr XLV/237/2006 Rady Gminy Bojszowy z dnia 4 października 2006r.

2) Zmiany "Studium.." wprowadzone Uchwałą Nr XII/52/2007 Rady Gminy Bojszowy z dnia 19 listopada 2007r.

3) Zmiany "Studium.." wprowadzone Uchwałą Nr VI/22./2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 9 maja 2011r.

- 5.2.** Na wyznaczonych terenach mieszkaniowych dopuszcza się lokalizację:
- 1) zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności,
 - 2) usług, handlu i gastronomii i infrastruktury technicznej,
 - 3) zakładów rzemieślniczych, nieuciążliwych dla środowiska i otoczenia,
 - 4) dróg, ulic i urzędzeń obsługi komunikacji,
 - 5) zieleni urządzonej i izolacyjnej.
- 5.3.** Na wyznaczonych terenach mieszkaniowych i przemysłowo – usługowych nie dopuszcza się lokalizacji:
- 1) obiektów uciążliwych dla środowiska ze względu na profil działalności lub technologię produkcji,
 - 2) zorganizowanych lub dzikich wysypisk śmieci i składowania odpadów,
 - 3) urzędzeń i zabudowy odprowadzających ścieki bezpośrednio do cieków – powierzchniowych lub gruntów,
 - 4) obiektów wielokondygnacyjnych i wielkokubaturowych.
- 5.4.** Na wyznaczonych terenach przemysłowo – usługowych dopuszcza się lokalizację:
- 1) usług handlu hurtowego i detalicznego oraz gastronomii,
 - 2) zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych nieuciążliwych dla środowiska i mieszkańców,
 - 3) dróg, ulic i urzędzeń obsługi komunikacji,
 - 4) sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
 - 5) zieleni urządzonej i izolacyjnej.
- 5.5.** Na wyznaczonym terenie położonym w rejonie ul. Sierpowej w miejscowości Bojszowy Nowe dopuszcza się poszerzenie istniejącego cmentarza wraz z lokalizacją:
- 1) kaplicy,
 - 2) domu pogrzebowego,
 - 3) zaplecza administracyjno – gospodarczego,
 - 4) obiektów małej architektury,
 - 5) zieleni urządzonej,
 - 6) sieci, urzędzeń i obiektów infrastruktury technicznej,
 - 7) miejsc postojowych,
- z zachowaniem następujących warunków:
- 1) ukształtowanie strefy wejściowej cmentarza w nawiązaniu do głównych alei,
 - 2) uwzględnienia zasad kompozycji poprzez rozplanowanie ciągów komunikacyjnych, podział na kwatery oraz zastosowanie różnorodnych gatunków i form zieleni,
 - 3) odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta

może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone;

- 4) odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych nie może być mniejsza niż 500 m⁴⁾.

6. OBSZARY WARTOŚCI KULTUROWYCH

Zgodnie z zaleceniem Wojewody Katowickiego (pismo z dnia 24 listopada 1998r. Nr Ar. III/1-4/7322/6-1-2) do „Studium zagospodarowania przestrzennego gminy Bojszowy, zostało opracowane w lutym 1999r. „Studium historyczno konserwatorskie gminy Bojszowy. Wnioski i wytyczne z ww. Studium zawiera Rozdział 6 „Wytyczne konserwatorskie”.

7. STRATEGICZNE OBSZARY ROZWOJOWE GMINY

- 7.1 Zgodnie z przyjętymi strategicznymi celami rozwoju oraz kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy proponuje się następujące strategiczne obszary rozwojowe gminy:

- Nr 1** Tereny wytwórczości przemysłowo – usługowej, zlokalizowane wzdłuż ul. Gościnnej, pomiędzy Bojszowami Starymi a lasem nad Bojszowami Nowymi,
Nr 2 Tereny zorganizowanej zabudowy mieszkaniowej w Bojszowach Nowych,
Nr 3 Tereny zorganizowanej zabudowy mieszkaniowej w Świerczyńcu,
Nr 4 Ośrodek Rekreacji i Balneologii Bojszowy – Jedlina.

- 7.2 Na obszarach wymienionych w pkt 7.1. działalność Zarządu i Rady Gminy powinna się skupić na następujących dziedzinach:

- 1) porządkowanie stanów władania nieruchomościami,
- 2) pomnażanie zasobów, mienia komunalnego dla ułatwienia przygotowania inwestycji i przyciągania inwestorów,
- 3) tworzenie gminnych zasobów terenowych poprzez partnerstwo publiczno – prywatnej,
- 4) uzbrojenie terenów do standardów zapewniających spełnienie oczekiwań potencjalnych inwestorów i użytkowników,
- 5) współudział w inwestycjach w sferze usług publicznych i komercyjnych.

4) Zmiany „Studium..” wprowadzone Uchwałą Nr/2014 Rady Gminy Bojszowy z dnia 2014r.

KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ŚRODOWISKA ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

TREŚĆ:

I. ZALECENIA „STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO”

II. LOKALNE KIERUNKI OCHRONY

1. Wprowadzenie
2. Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego
3. Zagrożenia środowiskowe
4. Obszary i obiekty przyrodnicze wskazane do objęcia ochroną
5. Parametry jakości jakim powinny odpowiadać poszczególne składniki środowiska
6. Główne kierunki działań w obszarze poprawy środowiska życia mieszkańców
 - 6.1. Mikroklimat terenów mieszkalnych
 - 6.2. Klimat akustyczny
 - 6.3. Mikroklimat terenów otwartych
 - 6.4. Czystość i oprawa przyrodnicza rzek i cieków
 - 6.5. Naprawa zdegradowanego środowiska
7. Drzewa pomnikowe przewidziane do objęcia ochroną

I. ZALECENIA „STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO” (pismo Wojewody Katowickiego z dnia 24.11.1998r. nr Ar.III/1-4./7322/6-1-2/98)

1. Ochrona przed ujemnymi skutkami urbanizacji, ekologicznej struktury przestrzeni przyrodniczej regionu Górnego Śląska położonej w Gminie Bojszowy i jej otoczeniu, poprzez:
 - 1) Wzmacnianie stabilności i odporności ekosystemów,
 - 2) Eliminowanie konfliktów przyrodniczo – cywilizacyjnych,
 - 3) Zachowanie przyrodniczo – kulturowych wartości krajobrazu.
2. Ochrona na terenie gminy Bojszowy następujących struktur ekologicznych:
 - 1) Dolina Wisły (fragment, która pełni funkcję ponadregionalnego korytarza ekologicznego Wisła – Morawa,
 - 2) Doliny rzek – Gostynka, Korzyńiec, Pszczyńka, będące łącznikowymi strukturami ekologicznymi pomiędzy biocentrum Lasów Kobiórsko – Rudzkich a doliną Wisły,
 - 3) Pierścień lasów otaczających miejscowości gminy Bojszowy oraz gminę, pełniący funkcje bioklimatyczne.
3. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego:
 - 1) główne zbiorniki i ujęcia wód podziemnych,
 - 2) złoża węgla kamiennego OG „Wola” i teren górniczy „Wola I – Międzyrzecze” oraz OG „Bieruń II” i teren górniczy „Bieruń II”,
 - 3) kompleksy glebowe organiczne, występujące głównie w dolinach rzek,
 - 4) bioróżnorodność gatunkowa, w tym drobna zwierzyzna oraz gatunki łowne.
4. Włączenie terenów gminy Bojszowy do przygotowywanego do ustanowienia przez Wojewodę Śląskiego „Pszczyńskiego Parku Krajobrazowego. Na terenie projektowanego Pszczyńskiego Parku Krajobrazowego będą obowiązywały:
 - 1) ograniczona swoboda korzystania z samochodów osobowych,
 - 2) priorytet komunikacji pieszej i rowerowej w wyznaczonych strefach,
 - 3) ograniczenie ruchu samochodów ciężarowych oraz transportu ładunków niebezpiecznych.

II. LOKALNE KIERUNKI OCHRONY

1. WPROWADZENIE

Predyspozycje przyrodnicze i lokalizacyjne gminy Bojszowy powodują, że pełni ona funkcję strefy ochronnej miasta Katowickiego Zespołu Metropolitalnego będąc równocześnie środowiskiem życia swych około 5900 mieszkańców, zapewniając im warunki bytowe w zakresie:

- 1) pracy,
- 2) wypoczynku,
- 3) rozwoju kulturalnego.

Niniejsza część opracowania studialnego ma na celu przede wszystkim ustalenie zasad ochrony i odnowy lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego,

przy równoczesnym zwróceniu uwagi w pierwszym rzędzie na potrzeby miejscowe oraz na zgodność ustaleń ze strategii regionalnej. W interesie społeczeństwa gminy leży zabezpieczenie tutejszego środowiska przed dewastacją przez czynniki zewnętrzne, zaś w interesie regionalnym - zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ochronnego aglomeracji.

2. LOKALNE WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na terenie gminy znajdują zasoby pewnych wartości środowiska naturalnego, których zachowanie i racjonalne zagospodarowanie odgrywa istotną rolę nie tylko z punktu widzenia interesów jej mieszkańców, ale również zabezpiecza interes ekologiczny regionu, do najważniejszych z nich zalicza się:

- 2.1** Zachowany jeszcze w miarę naturalny stan dolin rzecznych Pszczyńki i Korzyńca, jak też niektórych fragmentów doliny Wisły (Wiśliska) i doliny Gostynki (rozległe nadrzeczne łąki).
- 2.2** W przypadku warunków glebowych rolniczej przestrzeni produkcyjnej można stwierdzić, że w całej gminie są one dość korzystne, jednak najbardziej produktywne kompleksy glebowe mineralne i organiczno – mineralne występują w dolinach: Wisły, Pszczyńki, Korzyńca i Bojszów Starych.
Gleby w dolinie Gostynki uległy daleko posuniętej degradacji (mineralizacji) na skutek odwadniania i wypalania łąk. Żyznością wyróżniają się też gleby mineralne typu bielcowego, występujące na południe od Bojszów Starych w części południowej sołectwa Świerczyniec oraz w Jedlinie.
Są to po części mady rzeczne a częściowo utwory piaszczysto – gliniaste o dużej wartości użytkowej.
- 2.3.** Istotnym walorem przyrodniczym i krajobrazowym gminy są starodrzewia rozrzucone pojedynczo lub niewielkich grupach. Są to przeważnie okazałych rozmiarów dęby lub rzadziej lipy, które jak dotąd nie zostały objęte żadną formą ochrony konserwatorskiej z wyjątkiem dębu szypułkowego w parku przy ul. Jana.
- 2.4.** W ujściowym odcinku doliny Gostynki zachował się duży fragment mokradeł porośniętych roślinnością wodną i szuwarową a na obrzeżach drzewostanem olszowo - dębowym, po części jest to obszar wyrobiska poźwirowego.
- 2.5.** Dużym walorem gminy jest jej krajobraz, który cechuje się otwartością i dalekimi perspektywami zwieńczonymi zwykle wstęgami lasów.
- 2.6.** Na południowym obrzeżu gminy w rejonie Międzyrzecza występuje niewielki fragment zbiornika podziemnych wód czwartorzędowych (GZWP Q/12, zbiornik Pszczyna). Odwiert z 1974r. wykazał zwierciadło wody na głębokości 16m. Są to wody o wysokiej jakości, jednak ze względu na położenie w utworach przepuszczalnych, wymagające ochrony przed zanieczyszczeniem (ONO).

3. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKOWE

W gminie mają miejsce następujące zagrożenia środowiskowe:

- 3.1.** Szkody wywoływane przez przemysł węglowy w postaci osiadań gruntu,

powodujące podtopienia w Bojszowach Dolnych, a w perspektywie również w Bojszowach Górnych i Międzyrzeczu. Są to zjawiska bardziej dolegliwe na obszarach zabudowanych, a mniej zauważalne na gruntach rolnych i leśnych. W tym drugim przypadku mogą nawet wystąpić procesy poprawy warunków siedliskowych.

- 3.2. Skażenia wód powierzchniowych płynących i stojących. Dotyczy to w szczególności wód stawu osadnikowo – retencyjnego i Gostynki, w których przejawy życia są zredukowane do minimum. Oddziaływanie na otoczenie wywierane przez te wody, denaturalizacja koryta rzeki i obrzeży zbiornika, przynoszą ujemne skutki przyrodnicze i krajobrazowe.
- 3.3. Niekorzystne, na wielką skalę zmiany w środowisku powoduje powierzchniowe składowanie skały płonnej w procesach „rekultywacji” zawodnień oraz przy pracach hydrotechnicznych.
- 3.4. Degradujący wpływ na klimat gminy wywierają dymy i hałasy emitowane przez transport samochodowy (p. Raport nr 1 "). Są to tzw. emisje niskie, na które w okresie grzewczym nakłada się dodatkowo emisja z palenisk domowych. W szczególnie drastycznej formie nagromadzenia dymów występują w obniżeniach terenu przy słabych wiatrach i dużej wilgotności powietrza jesień-zima.
- 3.5. *W miejscowości Jedlina dopuszcza się eksploatację kruszywa naturalnego pod warunkiem bezwzględnej przestrzegania wymogów wynikających z istniejących uwarunkowań przyrodniczych, mających na celu ochronę siedlisk zwierząt tam żyjących (w zakresie możliwym do realizacji), ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk płazów i ptaków ⁴⁾.*

4. OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

- 4.1. Wyznaczenie granic i otuliny Zespołu Pszczyńskich Parków Krajobrazowych. Obecne są dyskutowane cztery warianty tych granic, natomiast zasady zagospodarowania tego obszaru zostały już opracowane zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody. Obszar ZPPK jest obecnie prezentowany w czterech wariantach, jego otulina w wariantach I i II obejmuje całą gminę, natomiast w pozostałych (III i IV), kształtuje się tak jak to przedstawiono na rysunku Ustaleń Studium.
- 4.2. Ustanowienia Systemu Obszarów Chronionych nawiązującego do wewnętrznego i zewnętrznego ESOCh Katowickiego Zespołu Metropolitalnego, poprzez ochronę i odpowiednie zagospodarowanie dolin: Wisły, Gostynki, Korzyńca i Pszczyńki, pasma leśnego ciągnącego się w centrum gminy od Świerczyńca do Jedliny oraz wyznaczonych terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej z zadrzewieniami śródpolnymi.
- 4.3. Objęcie ochroną wewnętrznego Systemu Obszarów Chronionych gminy do którego zalicza się doliny rzek w granicach gminy: Gostynki, Korzyńca, Pszczyńki oraz pasmo lasów ciągnące się od Świerczyńca do Jedliny, przedłużone następnie w kierunku doliny Wisły poprzez włączenie doń użytku ekologicznego starorzecza Gostynki.

4) Zmiana "Studium.." wprowadzona Uchwałą Nr IX/34/2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 18 lipca 2011r.

Ustala się, że do wewnętrznego SOCh ze względu na walory krajobrazowe – powinny być wyłączone tereny rolne po obydwu stronach ulicy Pancerniaków pomiędzy Bojszowami Starymi i Nowymi.

4.4. Objęcie ochroną drzew o walorach pomnikowych (pkt. 7).

4.5. ~~Objęcie ochroną złoża żwiru – kopaliny pospolitej – eksploatacja niewskazana ze względów przestrzennych i ekologicznych⁴⁾.~~

5. PARAMETRY JAKOŚCI JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ POSZCZEGÓLNE SKŁADNIKI ŚRODOWISKA.

Parametry jakości środowiska wyznaczają ustawy o znaczeniu ogólnym oraz ustawy szczególne i prawo lokalne. Zalicza się do nich w kolejności:

- 5.1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 roku Nr 62, poz. 627 z póź. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.2. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994 roku Nr 27, poz. 96 z póź. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.3. Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. z 1991 roku Nr 101, poz. 444 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 roku Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 1995 roku Nr 16, poz. 78 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.6. Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 1996 roku Nr 132, poz. 622 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.7. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. z 2001 roku Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.8. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (Dz. U. z 2001 roku Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.9. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 roku Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi;
- 5.10. Ustawa z dnia 10 lipca 2008 roku o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2008 roku Nr 138, poz. 865 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.

6. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ W OBSZARZE POPRAWY ŚRODOWISKA ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY

Zespół czynników ekologicznych w gminie Bojszowy, składających się na warunki bytowe mieszkańców, stanowi układ dość pozytywny tak pod względem podstawowych parametrów (klimat, dystanse przestrzenne, jakość wody pitnej, warunki mieszkaniowe), jak i zachodzących procesów, które po okresie burzliwych przemian związanych z rozbudową przemysłu na obrzeżach gminy, uległy stabilizacji.

Obecnie zachodzące procesy naturalne wskazują nawet na pewną samoodnowę środowiska, towarzyszące im jednak procesy antropogeniczne w niektórych miejscach wywołują zmiany negatywne. Zatem więc hierarchia ustaleń dotyczących ekologii gminy Bojszowy przedstawia się następująco:

6.1. Mikroklimat terenów mieszkalnych

Ochrona warunków mikroklimatycznych na terenach mieszkalnych, gdzie mają niekorzystne zmiany (wzrost wilgotności powietrza i gruntu zachodzące pod wpływem osiadań gruntu – szkody górnicze). Jest to zjawisko, dla którego trudno jest ustalić jakieś zdecydowane trendy przyszłościowe, a to ze względu na niestabilność działań gospodarczych przemysłu górniczego.

Jednak już obecnie można ustalić priorytety dla podejmowania działań:

- 6.1.1.** Ochrona terenów zabudowy mieszkaniowej przed podtopieniem poprzez grawitacyjne odprowadzenie nadziemne wód gruntowych,
- 6.1.2.** Odwodnienie wymuszone (pompowanie) może być stosowane tylko doraźne i tylko w przypadkach, gdy nie ma możliwości zrealizowania zabudowy mieszkaniowej zastępczej,
- 6.1.3.** Wobec zaniku produkcji rolnej związanej z uprawą gleby, ewentualnie zawodnienia na terenach otwartych można pozostawić swemu losowi aż do momentu, gdy będą zagrażały zabudowie mieszkaniowej i innej (usługi, komunikacja, przemysł) oraz wartościowym obiektom przyrodniczym.

6.2. Klimat akustyczny

Z ogólnym pojęciem klimatu jest bezpośrednio związany tzw. klimat akustyczny. Na obszarze gminy jest kilka miejsc, w których zauważa się stałe pogorszenie tego czynnika klimatycznego co wynika przede wszystkim z narastającego ruchu samochodowego przy równocześnie mało sprawnym układzie komunikacyjnym. Wiąże się z tym zjawiskiem również wzrastająca ilość spalin samochodowych i mikropyłów będących skutkiem tarć (opon, hamulców, sprzęgieł), migrujących wraz z ruchem powietrza w obręb terenów zabudowanych. Zjawiskom tym należy zapobiegać poprzez:

- 6.2.1.** Upłynnienie ruchu pojazdów na najbardziej uczęszczanych drogach gminy: Turystycznej, Jedlińskiej, Gaikowej i Ruchu Oporu,
- 6.2.2.** Zastosowanie ekranów ochronnych technicznych i pasm zieleni

izolacyjnej,

- 6.2.3.** Zastosowanie sygnalizacji świetlnej regulującej przepływy potoków pojazdów, poszerzenie niektórych odcinków dróg, budowę odcinków obwodowych (szczególnie na trasie do Pszczyny), budowa chodników czyniących ruch bezpieczniejszy, co odnosi się w zasadzie do obszaru całej gminy. Na utworzenie poboczy dla pieszych i rowerzystów można poświęcić częściowo – nie najwyższe wartości – drzewostan przydrożny.

6.3. Mikroklimat terenów otwartych

Na terenie gminy istnieje wiele obszarów nie zainwestowanych o dość korzystnych warunkach mikroklimatycznych, należy je chronić i odpowiednio wykorzystywać.

- 6.3.1.** Lokalizowanie tam zabudowy mieszkaniowej, wolnostojącej na dużych działkach z małą ilością rozproszonej zieleni wysokiej (nie utrudniającej ruchu powietrza) w tym również zabudowy letniskowej dla przybyszy spoza gminy),
- 6.3.2.** Ponieważ gmina posiada wystarczającą ilość zwartej zieleni wysokiej (głównie na obrzeżach) należy unikać użytków porolnych ornym, na rzecz zastępowania ich łąkami z niewielkimi kępami zadrzewień uzupełnionych krzewami, przede wszystkim na terenach łągowych.

6.4. Czystość i oprawa przyrodnicza rzek i cieków

Z punktu widzenia zabezpieczenia interesów ekologicznych mieszkańców gminy, kolejnym ważnym obszarem działań jest zapewnienia czystości i oprawy przyrodniczej płynących tu rzek: Wisły, Pszczynki, Gostynki, Korzyńca, Łękawki i Młynówki. Odpowiednia higiena wód rzek leży jak najbardziej w interesie mieszkańców gminy lecz poza Łękawką i Młynówką, mogą oni tu niewiele zdziałać. Zachodzi więc potrzeba podjęcia następujących działań:

- 6.4.1.** Podjęcia wespół z gminami w dorzeczu Gostynki, w szczególności z Tychami, Bieruniem, Wyrami, Łaziskami Górnymi i Orzeszem, zespolonych działań na rzecz poprawy jakości wód tej rzeki – czegoś na wzór Związku Gmin „Szansa Białej Przemszy”. Lesiste dorzecze tej rzeki i wyrównany przepływ uzasadniają podjęcie działań na rzecz naturalizacji jej koryta i doliny,
- 6.4.2.** Podobne uzasadnienia znajduje się odnośnie działań restytucyjnych w dorzeczu Pszczynki, przy czym ich obszar może być ograniczony do Pszczyny, Kobióra i Miedznej,
- 6.4.3.** W odniesieniu do Korzyńca występującym działaniem będzie dokonanie naturalizacji jego koryta w porozumieniu z gminami Kobiór i Pszczyna. Naturalizacja koryt: Korzyńca i Gostynki może być rozważana wyłącznie do najdalszego punktu cofki powodziowych wód Wisły,
- 6.4.4.** Naturalizacja koryta Wisły jest przedsięwzięciem mało prawdopodobnym ze względu na duże wahania przepływów i częste zagrożenia powodziowe. Dolina Wisły na obszarze gminy posiada charakter zbliżony do naturalnego, chociaż

niektóre zabudowania w Jedlinie zanadto zbliżyły się do brzegów rzeki i wymagają permanentnej ochrony,

- 6.4.5.** W jednym tylko wypadku czystość wód potoku zależy wyłącznie od działań na terenie gminy Bojszowy, dotyczy to mianowicie Młynówki wpadającej później do Łękawki. Utrzymanie czystości ich wód jest uwarunkowane usunięciem wylewiska fekaliów i gnojowic oraz oczyszczeniem rowu odwadniającego rejon ośrodka „Graf”. Sąsiedztwo tych potoków oraz zlokalizowanych w pobliżu zapadlisk powinno otrzymać odpowiednią do warunków szatę roślinną drzew i krzewów.

6.5. Naprawa zdegradowanego środowiska

W dziedzinie naprawy zdegradowanego środowiska, poza ustaleniami wymienionymi w punkcie 6.4, brak innych, większych obszarów wymagających sanacji z wyjątkiem stawu retencyjnego wód dołowych z KWK „Piaś” i „Czeczott”, znajdującym się w dolinie Gostynki na granicy z Bieruniem. Ze względu na wysoki stopień skażenia środowiska, obiekt ten wymaga specjalnego sposobu rekultywacji, poprzedzonego specjalistycznymi badaniami. Obecnie trudno przesądzać o jego dalszej przyszłości, jeżeli nie zanegują tego badania, może to być staw funkcjonujący w połączeniu z Gostynką, spełniający rolę obiektu rewitalizacyjnego rzeki. W każdym razie obecnie zasadniczą niewiadomą są właściwości chemiczne (w tym radioaktywność) osadów nagromadzonych na dnie stawu i ewentualne możliwości ich naturalizacji. Jednocześnie ustala się, że żadne odpady przemysłowe nie będą lokowane na terenie gminy ani też używane do „rekultywacji” ewentualnych zawodnień powstających na terenach zapadliskowych.

7. DRZEWA POMNIKOWE PRZEWIDZIANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

1. Dąb szypułkowy – ujście pot. Łękawka przy ul. Nasypowej
2. Lipa drobnolistna – w obrębie „Dworce” na krawędzi użytku ekologicznego „Starorzecze Gostynki”
- 3÷5. Dęby szypułkowe – przy ul. Świętojańskiej na skraju użytku ekologicznego „Starorzecze Gostynki”
- 6÷9. Dęby szypułkowe – przy ul. Świętojańskiej j na skraju użytku ekologicznego „Starorzecze Gostynki”
- 10÷12. Dęby szypułkowe – w Międzyrzeczu przy Ul. Żubrów
13. Dąb szypułkowy – w Świerczyńcu przy ul. Trzcinowej.

KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

TREŚĆ:

I. ZALECENIA „STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO”

II. LOKALNE KIERUNKI OCHRONY

1. Komunikacja

1.1. Mikroklimat terenów mieszkalnych

1.2. Klimat akustyczny

1.3. Mikroklimat terenów mieszkalnych

1.4. Klimat akustyczny

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Zaopatrzenie w wodę

2.2. Odprowadzenie ścieków

2.3. Zaopatrzenie w gaz

2.4. Zaopatrzenie w ciepło

2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

2.6. Telekomunikacja

I. ZALECENIA „STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO” (pismo Wojewody Katowickiego z dnia 24.11.1998r. nr Ar.III1-4/7322/6-1-2/98)

1. W ramach docelowego układu drogowego województwa katowickiego na terenie gminy Bojszowy zakłada się realizację drogi II klasy technicznej (ulica ekspresowa S1 2/2) relacji Kosztowy – Brzeszcze – Sielsko – Żywiec – Zwardoń (Słowacja), jako kontynuację dróg krajowych DK 1 i DK 15.
2. W ramach docelowego układu drogowego województwa katowickiego na terenie gminy Bojszowy przewiduje się realizację ulicy głównej ruchu przyspieszonego GP 1/2 relacji Opole – Racibórz – Rybnik – Żory – Pszczyna – Oświęcim.
3. Istniejąca droga krajowa wojewódzka nr 931 klasy Z 1/2 relacji Ściernie – Pszczyna, będzie ciągiem głównym w relacjach subregionalnych i lokalnych.
4. Głównym środkiem publicznej komunikacji pasażerskiej będzie komunikacja autobusowa.

II. LOKALNE KIERUNKI ROZWOJU

1. KOMUNIKACJA

1.1. Drogi krajowe i wojewódzkie

Zgodnie z zaleceniami „Studium zagospodarowania województwa katowickiego” na terenie gminy Bojszowy przewiduje się:

- 1) Adaptację dotychczasowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 931 jako drogi klasy Z 1/2, jednojezdniowej, o dwóch pasach ruchu. W Międzyrzeczu przewiduje się wyprostowanie przebiegu drogi, obchodzącej miejscowość,
- 2) Budowę drogi ekspresowej S1 2/2, dwujezdniowej, o dwóch pasach ruchu każda – przebiegającej przez gminę,
- 3) Budowę drogi klasy GP 1/2 jako jednojezdniowej o dwóch pasach ruchu – przebiegającej wzdłuż południowej granicy gminy.

1.2. Drogi ponadlokalne

Przewiduje się adaptacje i modernizację dróg (ulic) zapewniających połączenie z sąsiednimi miejscowościami. Są to:

- 1) ul. Barwna – ze Świerczyńca do Bierunia Starego, dalej Tychów i Mikołowa,
- 2) Przedłużenie ul. Trzcinowej – ze Świerczyńca do Tychów,
- 3) ul. Skromna – z Jedliny do Bijasowic i Nowego Bierunia (dalej do Mysłowic i Oświęcimia),
- 4) ul. Wolska – z Jedliny do Miedznej do gminy Oświęcim,
- 5) obejście w Międzyrzeczu od drogi wojewódzkiej 931 (ul. Żubrów) do KWK „Czeczott” i Woli w gminie Miedzna.

1.3. Drogi lokalne i dojazdowe

1.3.1 Przyjmuje się adaptację i modernizację głównych dróg lokalnych:

- 1) ul. Pancerniaków/Cichy Kącik – łącząca Bojszowy Stare z Bojszowami Nowymi,
- 2) ul. Jedlińską/Świętojańską – łącząca Bojszowy Stare z Jedliną,
- 3) ul. Barwna/Ruchu Oporu – łącząca Świerczyniec z Bojszowami Nowymi i drogą wojewódzką 931 (Świerczyniec).

1.3.2 Proponuje się budowę nowych ciągów drogowo – ulicznych:

- 1) północne obejście Bojszów Dolnych od ul. Jedlińskiej do ul. Gościnniej, ul. Klasy L 1/2 o następujących parametrach:
 - a) szerokość w liniach rozgraniczających 15,0 m,
 - b) szerokość jezdni 6,0 m,
 - c) co najmniej jednostronny chodnik po południowej stronie jezdni,
- 2) południowe obejście Bojszów Górnych od ul. Pancerniaków do ul. Gościnniej ulicą klasy L1/2 o następujących parametrach:
 - a) szerokość w liniach rozgraniczających 15,0 m,
 - b) szerokość jezdni 6,0 m,
 - c) co najmniej jednostronny chodnik po południowej stronie jezdni.
- 3) wschodnie obejście Jedliny (kontynuacja ul. Skromnej ulicą klasy L 1/2 o następujących parametrach:
 - a) szerokość w liniach rozgraniczających 15,0 m,
 - b) szerokość jezdni 6,0 m,
 - c) co najmniej jednostronny chodnik po południowej stronie jezdni.

1.3.3 Proponuje się rozwiązanie układu dróg dojazdowych do istniejącej i proponowanej zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

1.4. Linie kolejowe.

Adaptuje się przechodzącą przez teren gminy (Jedlina i Bojszowy Stare) linię kolejową towarową z KWK „Czeczott” do linii PKP Tychy – Łędziny (mającą na terenie Bierunia połączenie z KWK „Piaś”). Przewiduje się możliwość wykorzystania linii kolejowej do obsługi ruchu towarowego gminy.

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Zaopatrzenie w wodę

W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:

- 1) Głównym źródłem wody pitnej dla gminy będzie wodociąg grupowy GPW. Dostawa wody nastąpi z pompowni Urbanowice z kierunku północnego,
- 2) Pośrednim źródłem zasilania będzie magistrala wodociągowa poprzez połączenie rurociągu Ø200 w ul. Skromnej w Jedlinie z Ø400

- w ul. Krupniczej w Bieruniu Nowym,
- 3) Adaptować na perspektywę układy zasilania w wodę pitną i przemysłową KWK „Czeczott” z możliwością wykorzystania ich dla potrzeb gminy w szczególności dla terenów przemysłowo – składowych z chwilą likwidacji kopalni,
 - 4) Adaptować na perspektywę ujęcie i rurociągi przesyłowe Ø400 wody dla Fiat Auto Poland,
 - 5) Adaptować istniejące ujęcia głębinowe wody pitnej w Jedlinie i przy szybie IV KWK „Czeczott” (przy ul. Żubrów) dla potrzeb mieszkańców gminy,
 - 6) Rozbudować sieć rozdzielczą w miarę potrzeb.

2.2. Odprowadzenie ścieków

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków należy:

- 1) Adaptować na perspektywę istniejące lokalne systemy odprowadzania ścieków wraz z oczyszczalniami ścieków w Jajostach, Międzyrzeczu,
- 2) Ukończyć i oddać do eksploatacji oczyszczalnię ścieków w Bojszowach Starych wraz z doprowadzającą siecią kanalizacyjną,
- 3) Pozostawić rezerwę terenu pod rozbudowę oczyszczalni w Bojszowach dla przejęcia ścieków z projektowanych terenów przemysłowych i sołectwa Bojszowy Nowe,
- 4) Adaptować system oczyszczania i odprowadzania ścieków działający w oparciu o oczyszczalnię przy szkole w Świerczyńcu (rejon ulic: Sierpowej, częściowo Lawendowej),
- 5) Dla pozostałych mieszkańców Świerczyńca przewidzieć zastosowanie małych, lokalnych oczyszczalni ścieków (na wzór już istniejących),
- 6) Wybudować system kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej obejmującej Bojszowy Nowe z odprowadzeniem ścieków poprzez przepompownię ścieków na oczyszczalnię Bojszowy Stare,
- 7) Dla zabudowy rozproszonej stosować małe, indywidualne lub zbiorowe oczyszczalnie ścieków, bądź szczelne osadniki bezodpływowe z okresowym wywozem,
- 8) Ścieki deszczowe czasowo odprowadzać do lokalnych cieków i potoków.

Docelowo opracować koncepcję odprowadzenia ścieków deszczowych na terenie gminy.

2.3. Zaopatrzenie w gaz

Od strony Zakładów Chemicznych „Erg” w Bieruniu do granicy z Bojszowami doprowadzony został gazociąg średnioprężny dla zasilania gminy. Gmina również partycypowała w kosztach budowy SRP pierwszego stopnia w Bieruniu Starym i jej przepustowość pozwala na obsługę gminy. Ze względów ekonomicznych gmina nie jest zgazyfikowana, przygotowanie posiłków oparte jest głównie na gazie propan butan, a przygotowanie ciepłej wody użytkowej w sezonie letnim na energii elektrycznej, w sezonie zimowym na indywidualnych instalacjach c.o. Budowa w przyszłości systemów gazociągów obsługujących gminę zależy od woli mieszkańców i w decyzji władz

gminy, ponieważ warunki techniczne na to pozwalają.

2.4. Zaopatrzenie w ciepło

Pokrycie zapotrzebowania ciepła dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej w gminie nastąpi w oparciu o kotłownie lokalne, bądź indywidualne instalacje c.o. opalane głównie olejem opałowym, węglem i energią elektryczną.

W związku z likwidacją KWK „Czczott” docelowo istnieje możliwość utworzenia na terenie szybu przy ul. Żubrów ciepłowni, bądź elektrociepłowni dla obsługi całej gminy, a szczególnie proponowanych terenów przemysłowo – usługowych (przy wykorzystaniu ujęć wody i urzędzeń likwidowanej kopalni).

2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

- 1) Ustala się dostawę energii elektrycznej do 100% odbiorców gminy z dotychczasowych źródeł GPZ Urbanowice oraz GPZ Tychy,
- 2) Adaptuje się istniejący układ sieci i urzędzeń elektroenergetycznych wysokiego napięcia GPZ Bojszowy oraz napowietrzne linie zasilające 110 kV,
- 3) Adaptuje się układ sieci średnich napięć 20 kV i 15 kV,
- 4) Przyjmuje się rozbudowę układu sieci średnich napięć o nowe elementy stacyjne i liniowe, w pierwszej kolejności w miejscowości Świerczyniec i Bojszowy Dolne,
- 5) Ustala się konieczność modernizacji sieci niskich napięć,
- 6) Wyznacza się korytarze przestrzenne pod projektowane napowietrzne linie zasilające i przesyłowe 110 kV relacji GPZ Bojszowy – GPZ Wola oraz 400 kV relacji stacja Studzionka – stacja Byczyna.

2.6. Telekomunikacja

- 1) Ustala się adaptacje istniejącego systemu telekomunikacyjnego:
 - a) Miejscowej centrali CS Bojszowy, połączonej z CMG Tychy,
 - b) Urzędzeń i linii teletechnicznych magistralnych i abonenckich.
- 2) Przyjmuje się II etap telefonizacji gminy realizowany przez telekomunikację Polską S.A. – budowę nowych central telefonicznych (koncentratorów wyniesionych z CMG Tychy), zlokalizowanych w Świerczyńcu, Międzyrzeczu i Jedlinie wraz z siecią teletechniczną magistralną i abonencką.
- 3) W perspektywie istnieje możliwość obsługi telekomunikacyjnej gminy przez nowych operatorów Netię Telkom Silesia oraz telefonię Regionalną.

JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

TREŚĆ:

- 1. Opieka społeczna**
- 2. Mieszkalnictwo**
 - 2.1. Potrzeby mieszkaniowe**
 - 2.2. Standardy budownictwa mieszkaniowego**
- 3. Systemy obsługi mieszkańców w zakresie usług publicznych**
 - 3.1. Standardy usług**
 - 3.2. Edukacja**
 - 3.3. Usługi stopnia powiatowego**
 - 3.4. Usługi publiczne lokalne**
- 4. Karty założeń programowych**
 - 4.1. Gmina Bojszowy ogółem**
 - 4.2. Bojszowy**
 - 4.3. Bojszowy Nowe**
 - 4.4. Jedlina**
 - 4.5. Międzyrzecze**
 - 4.6. Świerczyniec**

1. OPIEKA SPOŁECZNA

W gminie zwiększa się udział osób starszych w ogólnej liczbie mieszkańców (w 2015r. około 20,0%)*.

Spośród ogólnej liczby osób w wieku emerytalnym część wymagać będzie zorganizowanej opieki społecznej. Problem wiraże się z przygotowaniem przez gminę programu:

- 1) świadczeń na rzecz ludzi w starszym wieku, aby im umożliwić pozostanie w dotychczasowym środowisku rodzinnym, przede wszystkim dzięki zapewnieniu środowiskowej opieki społecznej,
- 2) kompleksowej i ciągłej opieki zdrowotnej.

Przygotowanie programu (może wspólnie w ramach działalności powiatu?) placówek opieki społecznej dla tych osób, które z racji ograniczenia sprawności fizycznej czy braków materialnych nie będą mogły sobie zorganizować życia samodzielnie, to znaczy:

- 1) dla osób starszych, sprawnych psycho – fizycznie, domy rencistów, dzienne placówki pomocy społecznej, kluby rencistów.

2. MIESZKALNICTWO

2.1. Potrzeby mieszkaniowe

W perspektywie tj. w roku 2015 (przy wskaźniku 330 mieszkań/100 mieszkańców) potrzeby mieszkaniowe w Bojszowach wynosić będą, około 590 mieszkań. Oznacza to, że gmina powinna dysponować około 93,0 ha uzbrojonych terenów pod zabudowę mieszkaniową dla swoich mieszkańców.

Część terenów mieszkaniowych (których łącznie w „Studium ...” wyznaczono 347,25 ha ²⁾ 348,58 ha ³⁾) znajdzie nabywców spoza gminy, gdyż są one bardzo atrakcyjne i wzbudzają zainteresowanie tych, którzy przedkładają korzystne warunki środowiskowe i spokój nad gwarne życie miejskie, i dla których dojazd do pracy nie stanowi problemu.

Obok budownictwa jednorodzinnego, mogłaby powstać zabudowa rezydencjalna np.: na wyznaczonych w ustaleniach studium (plansza), terenach zabudowy zorganizowanej.

Zabudowa mieszkaniowa może być realizowana przez inwestorów indywidualnych, lub w systemie zorganizowanym.

W tym celu gmina powinna przede wszystkim uporządkować gospodarkę terenami poprzez:

- 1) tworzenie zasobu gruntami,
- 2) prowadzenie wykupu gruntów,
- 3) tworzenie banku informacji o terenie,
- 4) prowadzenie aktywnej polityki gruntami tj. ich skupowanie, sprzedaż i dzierżawę.

* Wg prognozy demograficznej

2) Zmiany „Studium..” wprowadzone Uchwałą Nr XII/52/2007 Rady Gminy Bojszowy z dnia 19 listopada 2007r.

3) Zmiany „Studium..” wprowadzone Uchwałą Nr VI/22/2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 9 maja 2011r.

2.2. Standardy budownictwa mieszkaniowego

1. Charakter zabudowy:

1) zabudowa o niskiej intensywności:

- domy jednorodzinne,
- zabudowa rezydencjalna.

2. Intensywność zabudowy proponuje się:

- w centralnej części gminy – 0,2,
- poza centralną część, gminy – 0,1.

3. SYSTEM OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE USŁUG PUBLICZNYCH

3.1. Standardy usług

3.1.1. Standardy w zakresie hierarchii ośrodków usługowych

Ośrodek usług podstawowych – Bojszowy,
Ośrodek usług ponadpodstawowych – Tychy, Pszczyna.

3.1.2. Standardy w zakresie struktury usług

W ośrodku usług podstawowych w Bojszowach mieszkańcy gminy powinni mieć możliwość korzystania z pełnego zestawu placówek usługowych, obejmujących wszystkie urządzenia, które służą zaspokajaniu w dogodny i wystarczający sposób codziennych ich potrzeb. Np. szkoły (w zakresie obowiązkowym – 6 klas podstawowych, 3 klasy gimnazjum), przedszkoli, ośrodków zdrowia, opieki socjalnej, kultury.

Ośrodki usług ponadpodstawowych w Tychach i Pszczynie służyć powinny tak jak dotychczas zaspokajaniu w zakresie:

- potrzeb codziennych wyższego poziomu, np. szkół średnich, policealnych, wyższych,
- potrzeb stałych, ale niecodziennych np. przychodni specjalistycznych, kina,
- potrzeb okresowych i specjalnych np. muzeów, teatrów.

Zarówno ośrodkowi usług podstawowych, jak i ponadpodstawowych towarzyszą usługi komercyjne np. handel, gastronomia, rzemiosło, banki, towarzystwa ubezpieczeniowe itp.

Usług tych nie obejmuje się programem, gdyż liczbę tych placówek, ich rodzaj reguluje prawo popytu i podaży - prawa wolnorynkowe.

3.1.3. Intensywność zabudowy dla terenów usług

Ustala się intensywność dla terenów usług minimum 0,4.

3.2. Edukacja

W związku z reformą szkolnictwa, wprowadzającą dwa etapy obowiązkowego nauczania (6 klas szkoły podstawowej i 3 klasy gimnazjum) w gminie nastąpi zmiana organizacji nauczania. Obecnie sieć publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Bojszowy stanowią:

- Szkoła Podstawowa im. Wilhelma Gawlikiewicza w Bojszowach, ul. Jana 19,
- Szkoła Podstawowa im. Wilhelma Gawlikiewicza w Bojszowach, Filia w Jedlinie, ul. Świętojańska 1,
- Szkoła Podstawowa w Świerczyńcu, ul. Sierpowa 17,
- Szkoła Podstawowa w Międzyrzeczu, ul. Żubrów 15,
- Gminne Gimnazjum w Bojszowach, ul. Jana 19a.

3.3. Usługi stopnia powiatowego

Z dniem 1 stycznia 1999r. Powstał Powiat Ziemi Tyski, w skład którego wchodzi gmina Bojszowy. W związku z tym w Tychach zlokalizowane są urzędy stopnia powiatowego obsługujące mieszkańców gminy. Są to :

- Starostwo Powiatowe w Tychach z siedzibą w Bieruniu,
- Urząd Skarbowy,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Inspektorat,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa,
- Szpitale i przychodnie specjalistyczne,
- Straż Pożarna.

3.4. Usługi publiczne lokalne

Wszystkie istniejące w gminie usługi publiczne zostały w programie urzędzeń usługowych niniejszego „Studium ...” zaadaptowane. Zarówno urządzenia usługowe adaptowane jak i propozycje nowych podano w „Karcie założeń programowych”.

4. KARTY ZAŁOŻEŃ PROGRAMOWYCH

4.1. Gmina Bojszowy – ogółem

Prognoza zmian demograficznych

Rok	1998	2005	2010	2015
Ludność	5923	6120	6270	6420

Potrzeby mieszkaniowe

- liczba mieszkań – 590
- potrzeby terenowe – ok. 93,0 ha
- dostępne tereny mieszkaniowe – 347,25 ha ²⁾ 348,58 ha ³⁾
w tym – 198,0 ha posiadających zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych.

2) Zmiany „Studium...” wprowadzone Uchwałą Nr XII/52/2007 Rady Gminy Bojszowy z dnia 19 listopada 2007r.

3) Zmiany „Studium...” wprowadzone Uchwałą Nr VI/22/2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 9 maja 2011r.

Placówki usług publicznych do adaptacji

- Urząd Gminy w Bojszowach wraz filiami
- Szkoły Podstawowe w Bojszowach, Międzyrzeczu, Świerczyńcu i filia w Jedlinie
- Gminne Gimnazjum w Bojszowach
- Przychodnia zdrowia w Bojszowach
- Gminny Ośrodek Kultury
- Biblioteki w Bojszowach i Bojszowach Nowych
- Poczta w Bojszowach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bojszowach, Bojszowach Nowych, Międzyrzeczu i Świerczyńcu
- Boiska sportowe w Bojszowach, Bojszowach Nowych, Międzyrzeczu, Świerczyńcu i Jedlinie.

Pożądane przedsięwzięcia publiczne

Gminne Centrum Obsługi Ludności i Aktywności Publicznej w Bojszowach obejmujące:

- Inkubator przedsiębiorczości
- Filie towarzystw ubezpieczeniowych
- Filie banków
- Inne placówki administracji gospodarczej
- Placówki handlu, rzemiosła i gastronomii
- Rozbudowa lub budowa nowej przychodni zdrowia w Bojszowach o 10 gabinetach
- Wielofunkcyjne placówki obsługi ludności w Bojszowach Nowych, Jedlinie, Świerczyńcu i Międzyrzeczu obejmujące:
 - Gabinet lekarski i opieki socjalnej przeznaczony dla:
 - dyżurów lekarzy rodzinnych oraz specjalisty geriatry
 - pielęgniarki
 - opiekunki socjalnej
 - Punkt apteczny
 - Placówkę biblioteczną (filia telefoniczna) - na miejscu jedynie katalog dostępnych w bibliotece głównej w Bojszowach, książek
 - Agencję pocztową
 - Posterunek dzielnicowego

Urządzenia i placówki usług turystyczno - wypoczynkowych

- Ścieżki rowerowe piesze łączące osiedla wewnątrz gminy oraz z Kobiórem, Pszczyną, Tychami i Bieruniem
- Szlak turystyczny, pieszy (łączący starorzecze Gostynki i doliny Wisły)
- Zabytkowy młyn (lokalizacja wariantowa)
- Ośrodek turystyczny (w miejscu Ośrodka Rolnego w Jedlinie):
 - stanica turystyczna
 - biwak
 - placówki gastronomiczne (stałe i sezonowe)
- Wesole miasteczko w Jedlinie - dla cyrków, wędrownych karuzel, strzelnic, festynów itp.

- Rezerwy terenu dla:
 - przemysłu nieuciążliwego - 112,0 ha
 - hurtowni i składów - 2,6 ha
 - rzemiosła - 9,0 ha.

4.2. Bojszowy

Prognoza zmian demograficznych

Rok	1998	2005	2010	2015
Ludność	2907	2955	3000	3050

Potrzeby mieszkaniowe

- liczba mieszkań – 250
- potrzeby terenowe – ok. 25,0 ha
- dostępne tereny mieszkaniowe – 142,0 ha
 - w tym – 71,0,0 ha posiadających zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych.

Placówki usług publicznych do adaptacji

- Urząd Gminy Bojszowy, ul. Gaikowa
- Gminne przedszkole, ul. Gaikowa
- Szkoła Podstawowa, ul. Jana 19
- Gminne Gimnazjum, ul. Jana 19a
- Przychodnia zdrowia, ul. Jana 41
- Gminny Ośrodek Kultury
- Biblioteka, ul. Jana
- Poczta, ul. Gaikowa 22
- Ochotnicza Straż Pożarna, ul. Jana 24
- Boiska sportowe LKS „Dąb”

Pożądane przedsięwzięcia publiczne

Gminne Centrum Obsługi Ludności i Aktywności Publicznej w Bojszowach obejmujące:

- Inkubator przedsiębiorczości
- Filie towarzystw ubezpieczeniowych
- Filie banków
- Inne placówki administracji gospodarczej
- Placówki handlu, rzemiosła i gastronomii.

Rozbudowa lub budowa nowej przychodni zdrowia o 10 gabinetach

Ścieżki rowerowe

Rezerwy terenu dla:

- przemysłu nieuciążliwego - 112,0 ha
- hurtowni i składów - 2,6 ha
- rzemiosła - 9,0 ha.

4.3. Bojszowy Nowe

Prognoza zmian demograficznych

Rok	1998	2005	2010	2015
Ludność	1089	1190	1260	1320

Potrzeby mieszkaniowe

- liczba mieszkań – 200
- potrzeby terenowe – ok. 40,0 ha
- dostępne tereny mieszkaniowe – 84,0 ha
 - w tym – 34,0,0 ha posiadających zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych.

Placówki usług publicznych do adaptacji

- Gminny Ośrodek Kultury, ul. Ruchu Oporu
- Biblioteka, ul. Ruchu Oporu 78
- Poczta, ul. Gaikowa 22
- Ochotnicza Straż Pożarna, ul. Ruchu Oporu 78
- Boisko sportowe oraz tereny rekreacyjne w sąsiedztwie OSP.

Pożądane przedsięwzięcia publiczne

Wielofunkcyjna placówka obsługi ludności obejmująca:

- Gabinet lekarski i opieki socjalnej przeznaczony dla:
 - dyżurów lekarzy rodzinnych oraz specjalisty geriatrici
 - pielęgniarki
 - opiekunki socjalnej
- Punkt apteczny
- Placówkę biblioteczną (filia telefoniczna)
- Agencję pocztową
- Posterunek dzielnicowego

Ścieżki rowerowe

Rezerwy terenu dla:

- przemysłu nieuciążliwego – 2,3 ha.

4.4. Jedlina

Prognoza zmian demograficznych

Rok	1998	2005	2010	2015
Ludność	398	405	410	415

Potrzeby mieszkaniowe

- liczba mieszkań – 20
- potrzeby terenowe – ok. 4,0 ha
- dostępne tereny mieszkaniowe – 15,0 ha
 - w tym – 14,0 ha posiadających zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych.

Placówki usług publicznych do adaptacji

- Szkoła Podstawowa (filia), ul. Świętojańska 1
- Przedszkole (filia)
- Boisko sportowe

Pożądane przedsięwzięcia publiczne

- Wielofunkcyjna placówka obsługi ludności obejmująca:
 - Gabinet lekarski i opieki socjalnej przeznaczony dla:
 - dyżurów lekarzy rodzinnych oraz specjalisty geriatry
 - pielęgniarki
 - opiekunki socjalnej
 - Punkt apteczny
 - Placówkę biblioteczną (filia telefoniczna)
 - Agencję pocztową
 - Posterunek dzielnicowego
- Urządzenia i placówki usług turystyczno – wypoczynkowych
 - Ścieżki rowerowe,
 - Szlak turystyczny, pieszy (łączy starorzecze Gostynki i doliny Wisły),
 - Zabytkowy młyn (lokalizacja wariantowa),
 - Ośrodek turystyczny (w miejscu Ośrodka Rolnego w Jedlinie),
 - stacja turystyczna
 - biwak
 - placówki gastronomiczne
 - Wesole miasteczko w Jedlinie – dla cyrków, wędrownych wesołych miasteczek, festynów itp.
 - Tereny rekreacyjne (wędkarskie).

4.5. Międzyrzecze

Prognoza zmian demograficznych

Rok	1998	2005	2010	2015
Ludność	702	720	730	740

Potrzeby mieszkaniowe

- liczba mieszkań – 20
- potrzeby terenowe – ok. 4,0 ha
- dostępne tereny mieszkaniowe – 43,25 ha ²⁾ 44,58 ha ³⁾

w tym – 33,0 ha posiadających zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych.

2) Zmiany "Studium.." wprowadzone Uchwałą Nr XII/52/2007 Rady Gminy Bojszowy z dnia 19 listopada 2007r.

3) Zmiany "Studium.." wprowadzone Uchwałą Nr VI/22/2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 9 maja 2011r.

Placówki usług publicznych do adaptacji

- Szkoła Podstawowa , ul. Żubrów 15
- Przedszkole (filia)
- Ochotnicza Straż Pożarna, ul. Ruchu Oporu 78
- Boisko piłkarskie.

Pożądane przedsięwzięcia publiczne

- Wielofunkcyjna placówka obsługi ludności obejmująca:
 - Gabinet lekarski i opieki socjalnej przeznaczony dla:
 - dyżurów lekarzy rodzinnych oraz specjalisty geriatry
 - pielęgniarki
 - opiekunki socjalnej
 - Punkt apteczny
 - Placówkę biblioteczną (filia telefoniczna)
 - Agencję pocztową
 - Posterunek dzielnicowego
- Ścieżki rowerowe
- Rezerwy terenu dla:
 - rzemiosła – 0,27 ha.

4.6. Świerczyniec

Prognoza zmian demograficznych

Rok	1998	2005	2010	2015
Ludność	817	850	870	895

Potrzeby mieszkaniowe

- liczba mieszkań – 100
- potrzeby terenowe – ok. 20,0 ha
- dostępne tereny mieszkaniowe – 88,42 ha
 - w tym – 52,54 ha posiadających zgody na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych.

Placówki usług publicznych do adaptacji

- Szkoła Podstawowa , ul. Sierpowa 17
- Przedszkole (filia)
- Klub Rolnika
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Boisko sportowe
- Plac zabaw dla dzieci
- Szkoła Podstawowa , ul. Sierpowa 17
- Przedszkole (filia)
- Klub Rolnika
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Boisko sportowe
- Plac zabaw dla dzieci

Pożądane przedsięwzięcia publiczne

- Wielofunkcyjna placówka obsługi ludności obejmująca:
 - Gabinet lekarski i opieki socjalnej przeznaczony dla:
 - dyżurów lekarzy rodzinnych oraz specjalisty geriatry
 - pielęgniarki
 - opiekunki socjalnej
 - Punkt apteczny
 - Placówkę biblioteczną (filia telefoniczna)
 - Agencja pocztowa
- Ścieżki rowerowe
- Zabytkowy młyn (lokalizacja wariantowa)
- Rezerwy terenu dla:
 - rzemiosła – 6,60 ha,
 - przemysłu – 10,0 ha.

WYTYCZNE KONSERWATORSKIE

wyciąg z opracowania: „Materiały wejściowe województwa katowickiego dotyczące ochrony konserwatorskiej na potrzeby studium uwarunkowań przestrzennych gminy Bojszowy”

TREŚĆ:

1. Spis obiektów wpisanych do rejestru zabytków dawnego województwa katowickiego
2. Spis obiektów postulowanych na mocy planu zagospodarowania przestrzennego
3. Wykaz krzyży i figur przydrożnych postulowanych do ochrony konserwatorskiej
4. Archeologia
5. Wnioski i wytyczne konserwatorskie – opis stref ochrony konserwatorskiej
6. Wyznaczanie i opis poszczególnych stref ochrony konserwatorskiej
7. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

WYTYCZNE KONSERWATORSKIE

1. Spis obiektów wpisanych do rejestru zabytków dawnego województwa katowickiego – na podstawie decyzji adm. WKZ

Bojszowy Stare – stodoła drewniana pyry domu nr 25 z XIX wieku – nr rejestru 498165 z dnia 20.01.1966 roku – Obiekt już nie istnieje, konieczne wszczęcie procedury administracyjnej mającej na celu wykreślenie obiektu z rejestru zabytków.

Jedlina – budynek dawnego dworu z końca XIX wieku – nr rejestru 1310/83 z dnia 3.10.1933r. – granice ochrony konserwatorskiej w granicach działki.

2. Spis obiektów postulowanych do ochrony konserwatorskiej na mocy planu zagospodarowania przestrzennego

W wykazie obiektów przyjęto podział zgodny z podziałem na istniejące sołectwa: Bojszowy Górne i Dolne, Bojszowy Nowe, Jedlina, Międzyrzecze i Swierczyniec. W spisie zamieszczono zarówno obiekty wpisane już do rejestru zabytków, obiekty zabytkowe kwalifikujące się do wpisu do rejestru, obiekty zabytkowe kwalifikujące się do ochrony konserwatorskiej na mocy planu zagospodarowania przestrzennego gminy oraz szereg obiektów określonych jako „kulturowe”, będące świadectwem kultury materialnej, typowe dla regionu, posiadające istotne znaczenie krajobrazowe. Często są to obiekty w bardzo złym stanie technicznym lub już niezamieszkałe, częściowo przekształcone, jednak o czytelnej tradycyjnej formie, lub typowe przykłady budownictwa mieszkaniowego z okresu międzywojennego. Obiekty te powinny być utrzymywane i rewaloryzowane, decyzję o ich remontach, przebudowach, zmianach elewacji powinien podejmować każdorazowo właściwy wydział nadzoru budowlanego w Gminie.

Równocześnie zwraca się uwagę na brak numerów policyjnych na niektórych obiektach, w związku z czym mogły nastąpić pewne nieścisłości w oznaczeniach.

Najważniejsze obiekty i najbardziej charakterystyczne zostały jednak sfotografowane, są też oznaczone graficznie na podkładach mapowych, możliwa jest więc ich właściwa identyfikacja. (Konieczne jest na etapie Planu miejscowego zweryfikowanie obiektów w oparciu o aktualną mapę własnościową).

Poniżej generalne zasady postępowania z poszczególnymi kategoriami obiektów:

- 1) Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków, zgodna z obowiązkami nałożonymi na właścicieli i użytkowników obiektów w momencie wpisu budynku do rejestru.
- 2) Ochrona obiektów chronionych planem poprzez wykaz lub objęcie strefą ochrony konserwatorskiej – wymagana opinia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do projektów przebudowy, rozbudowy, zmiany elewacji, etc.
- 3) Ochrona obiektów określonych jako kulturowe leży w gestii władz gminy, wg podanych niżej zasad. Opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków należy zasięgać w przypadku, kiedy Wydział Architektury ma wątpliwości jaką opinię ma wydać lub gdy zachodzi potrzeba rozbiórki obiektu. W przypadku konieczności rozbiórki powinna być wykonywana dokumentacja fotograficzna wraz z opisem, która następnie powinna być

przekazywana do archiwum – PSOZ.

Należy dążyć do zachowania i rewaloryzacji obiektów o wartości regionalnej, określone jako „kulturowe”. Istnieje możliwość ich przebudowy, pod warunkiem utrzymania tradycyjnej formy. Zaleca się zachowanie istniejących spadków dachów (dopuszcza się doświetlenie poddaszy w formie facjat i okien połaciowych), kształtu i podziału stolarki okiennej i drzwiowej, wystroju architektonicznego obiektów oraz stosowanie tradycyjnych materiałów (kamień, drewno, dachówka).

W trakcie przebudów, remontów, modernizacji należy dążyć do maksymalnego utrzymania cech regionalnych (urbanistycznych i architektonicznych.).

Spis obiektów

Sołectwo/ulica	Nr	Obiekt	Uwagi
Bojszowy Górne			
Bociania	7	budynek mieszkalny	(F) obiekt opuszczony, w ruinie
Gaikowa	2	budynek mieszkalny	(F)
	3	budynek mieszkalny	(F)
	24	budynek mieszkalny	
	35	Urząd Gminy	(F)
	(?)	dawna zabudowa folwarczna	kulturowe, wg oznaczeń na mapie
	(?)	zabudowa gospodarcza dawnego młyna	kulturowe, wg oznaczeń na mapie
	38	budynek mieszkalny	
	40	budynek mieszkalny	
	48	budynek mieszkalny	kulturowy
	(?)	budynek mieszkalny	dawna kuźnia (wg oznaczeń na mapie)
	(?)	budynek mieszkalny	(F) wg oznaczeń na mapie
	58	budynek mieszkalny	
Goje	(?)	budynek mieszkalny p. Lyski	
Jana		kościół parafialny, kostnica, cmentarz	(F) postulowany wpis do rejestru zabytków
		budynek OSP	(F)
	7	budynek mieszkalny	kulturowy
Kosmonautów		stodoła	(F) wg oznaczeń na mapie
Pancerniaków	1	budynek mieszkalny	
Szczęсна		plebania	(F)
	2	budynek mieszkalny	(F)
Stelmacha	1	budynek mieszkalny	
	8	budynek mieszkalny	
Bojszowy Dolne			
Jedlińska	31	budynek mieszkalny	kulturowy
	35	budynek mieszkalny	kulturowy
Świętojańska	1	Szkoła podstawowa	(F) postulowany wpis do rejestru

		z budynkiem gospodarczym	zabytków
Międzyrzecze			
Międzyrzeczna	3	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
		Kościół pw NMP Wniebowziętej	(F)
	5(?)	budynek mieszkalny	(F) kulturowy wg oznaczeń na mapie
	17	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
	21	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
	29	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
	2	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
	?	budynek mieszkalny	wg oznaczeń na mapie
	?	budynek mieszkalny	wg oznaczeń na mapie
Żubród	17	budynek mieszkalny	kulturowy (oznaczony na planszy)
	17	budynek gospodarczy	kulturowy
	?	zagroda	(F) skrzyżowanie ul. Żubród i Strumykowej
	28	budynek mieszkalny	(F)
	28	budynek gospodarczy	(F)
	36	budynek mieszkalno – usługowy	(F)
	40	budynek mieszkalny i gospodarczy	kulturowy
	42	budynek mieszkalny	kulturowy
	50	budynek mieszkalny	(F)
	50	budynek gospodarczy	
Gromadzka	?	Budynek mieszkalny	Kulturowe, skrzyżowanie ul. Gromadzkiej i Lisiej
	5	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
	12	budynek mieszkalny	kulturowy
Świerczyniec			
Barwna	65	budynek mieszkalny	(F)
Sierpowa	2	budynek mieszkalny	(F) kulturowy
	4	budynek mieszkalny	(F) kulturowy

3. Wykaz krzyży i figur przydrożnych postulowanych do ochrony konserwatorskiej.

- 1) Bojszowy Górne – figura Świętego Floriana, ulica Gaikowa.
- 2) Bojszowy Górne – krzyż przydrożny, ulica Gaikowa naprzeciwko budynku nr 48.
- 3) Bojszowy Górne – krzyż przydrożny na skrzyżowaniu ulicy Jana i Gościnniej.
- 4) Bojszowy Górne – krzyż przydrożny na skrzyżowaniu ulicy Jana i Szerokiej.
- 5) Bojszowy Górne – figura Chrystusa na postumencie przy kościele parafialnym – ul. Jana.
- 6) Bojszowy Górne – krzyż przydrożny przy kościele parafialnym – ulica Jana

- 7) Bojszowy Górne – drewniana ludowa kapliczka w polu na skrzyżowaniu ulicy Trzcinowej i Pancerniaków.
- 8) Bojszowy Górne – drewniany krzyż z Chrystusem na skrzyżowaniu ulic Pancerniaków i Kosmonautów.
- 9) Bojszowy Dolne – krzyż przydrożny, ulica Jedlińska.
- 10) Jedlina – krzyż przydrożny, ulica Świętojańska, 1947r.
- 11) Jedlina – krzyż przydrożny, ulica Skromna (koło budynku nr 20), 1928r.
- 12) Jedlina – figura Świętego Jana Nepomucena przy Stawach Jedlińskich koło folwarku.
- 13) Bojszowy Nowe – drewniany krzyż przydrożny z Chrystusem na skrzyżowaniu ulic Gościnniej i Ruchu Oporu.
- 14) Bojszowy Nowe – krzyż przydrożny, ulica Ruchu Oporu.
- 15) Bojszowy Nowe – figura Świętego Floriana przy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej – ulica Ruchu Oporu.
- 16) Międzyrzecze – krzyż przy ul. Żubrów (na wys. nr 40).
- 17) Międzyrzecze – krzyż z 1891 r na skrzyżowaniu ulic: Żubrów i Międzyrzecznej.
- 18) Międzyrzecze – krzyż przy ul. Żubrów (północna część miejscowości).
- 19) Międzyrzecze – kapliczka słupowa, przykryta dachem dwuspadowym – w północnej części ul. Żubrów.
- 20) Świerczyniec – krzyż przydrożny ul. Barwna (przy budynku nr 65), 1909r.

4. Archeologia

Staż badań

Teren gminy Bojszowy jest jednym z mniej zasobnych w stanowiska archeologiczne rejonów województwa śląskiego. Potwierdzeniem tego są efekty kwerendy archiwalnej, przeprowadzonej w muzeach województwa, a także wyniki badań powierzchniowych prowadzonych w ramach programu Archeologiczne Zdjęcie Polski w zachodniej i południowej części gminy⁵¹. Pozostały teren obejmujący część wschodnią nie był przedmiotem wspomnianych badań. Ze względu na brak stanowisk o wybitnych walorach naukowych, jak i stanowisk bezpośrednio zagrożonych, nie prowadzono tu badań wykopaliskowych. Pojedyncze znaleziska znane są z literatury.

Najwcześniejsze osadnictwo pojawiło się tu już w epoce kamienia, co wnioskujemy na podstawie pojedynczych znalezisk w postaci kamiennych siekier odkrywanych na polach ornych. Brak na tym terenie reprezentacji materiałów z epoki brązu. Na epokę żelaza datowane są pojedyncze materiały zabytkowe odpowiadające ludności kultury przeworskiej, zasiedlającej te tereny w okresie rzymskim. Ślady archeologiczne świadczą jednak o stosunkowo najintensywniejszym osadnictwie na tym obszarze przypadającym dopiero na okres średniowieczny i czasy nowożytne. Stan ten może być z jednej strony odbiciem słabego nasilenia osadnictwa pradziejowego i wczesnohistorycznego, wynikającego z braku atrakcyjności osadniczej obsram – słabe, nieurodzajne gleby, a z drugiej strony stanowi niewątpliwie rezultat nowożytnej i współczesnej działalności człowieka, połączonej ze znacznymi zmianami podłoża. Teren ten należy bowiem do obszarów prawie całkowicie przeobrażonych w wyniku działalności gospodarczo – urbanizacyjnej i przemysłowej, z wyjątkiem niewielkich partii leśnych mających charakter pozostałości po historycznych kompleksach leśnych (Lasy Pszczyńskie).

ZESTAWIENIE STANOWISK

Nr	Stanowisko	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Uwagi
1.	Bojszowy Górne, stan.23 nr 6 na obszarze 102-48	punkt osadniczy	okres późnośredniowieczny i czasy nowożytne	odkryte w trakcie badań AZP
2.	Bojszowy Górne, stan.24 nr 7 na obszarze 102-48	osada	czasy nowożytne	odkryte w trakcie badań AZP
3.	Świerczyniec, stan.25 nr 8 na obszarze 102-48	śląd osadnictwa	neolit	Informacja archiwalna
4.	Międzyrzecze, stan.27 nr 1 na obszarze 103-48	osada	okres nowożytny	odkryte w trakcie badań AZP
5.	Międzyrzecze, stan.28 nr 4 na obszarze 103-48	śląd osadnictwa	okres rzymski – kultura przeworska	odkryte w trakcie badań AZP

Granice stanowisk nr 1, 2, 3, 5, 6 oznaczono w postaci zakreskowanych pól, stanowisko nr 4 oznaczono symbolem w postaci trójkąta (znalezisko luźne o nieustalonej lokalizacji).

Wytyczne archeologiczne

- 1) Z uwagi na brak badań powierzchniowych w rejonie Jedliny, prace ziemne prowadzone na tym terenie winny mieć zabezpieczone nadzory archeologiczne.
- 2) W związku z stosunkowo niewielkim rozpoznaniem gminy pod względem archeologicznym większe prace ziemne prowadzone na tym terenie winny mieć zabezpieczone nadzory archeologiczne. Pod tym określeniem rozumie się prace ziemne związane z realizacją sieci wodociągowej, gazowniczej, ciepłowniczej, wykopy pod fundamenty dużych budynków o charakterze usługowym (supermarkety, hipermarkety), zakładów produkcyjnych oraz prace związane z budową autostrad i dróg szybkiego ruchu.
- 3) Proponuje się objąć strefą obserwacji archeologicznych teren dawnych dworów (pokrywający się ze strefą „B”, oraz teren „Dworzyska”).

5. Wnioski i wytyczne konserwatorskie – opis stref ochrony konserwatorskiej

Strefa „A”:

pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego – z bezwzględnym priorytetem wymogów konserwatorskich. Obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej – do bezwzględnego zachowania. W strefie obowiązuje priorytet wypełniania zaleceń konserwatorskich.

Strefa „B”:

częściowej ochrony konserwatorskiej o rygorze utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania, zabytkowej zabudowy oraz innych, historycznych elementów krajobrazu kulturowego. Obejmuje obszary zabytkowych układów wiejskich, folwarków – częściowo przekształconych, występują obiekty o wartościach lokalnych.

Podstawowym działaniem konserwatorskim w strefie jest rewaloryzacja polegająca na przywracaniu obiektom i obszarom utraconych wartości. W strefie obowiązuje wymóg opiniowania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków działań inwestycyjnych (remonty, adaptacje, modernizacje, nowe lokalizacje).

Strefa „E”:

ochrony ekspozycji. Obejmuje obszary stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów zabytkowych o dużych walorach kulturowych. Na terenach tych zakłada się całkowity zakaz zabudowy lub dopuszcza się lokalizację nowych obiektów o określonych formach i nieprzekraczalnych gabarytach.

Strefa „K”:

ochrony krajobrazu związanego integralnie z zespołami zabytkowymi.

Strefa „Wo”:

obserwacji archeologicznej. Obejmuje tereny potencjalnego występowania znalezisk archeologicznych. Obowiązuje wymóg prowadzenia wszystkich prac ziemnych pod nadzorem archeologicznym.

6. Wyznaczenie i opis poszczególnych stref ochrony konserwatorskiej

W obrębie gminy proponuje się wprowadzenie następujących stref ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A”-1

obejmuje teren kościoła parafialnego p.w. Narodzenia Świętego Jana Chrzciciela w Bojszowach Górnych wraz z terenem cmentarza – wg oznaczeń na mapie.

Elementy stanu zachowania:

Zabytkowe obiekty: budynek kościoła z kamiennym krzyżem i figurą Chrystusa, kostnica, historyczna kompozycja przestrzenna cmentarza, zabytkowy cmentarz, zabytkowe nagrobki, krzyże na cmentarzu, starodrzew.

Wytyczne konserwatorskie:

- 1) zachowanie historycznego układu kompozycyjnego założenia,
- 2) zachowanie i konserwacja zabytkowych obiektów,
- 3) postulowany wpis do rejestru budynku kościoła,

- 4) zachowanie historycznej kompozycji przestrzennej cmentarza,
- 5) zachowanie i konserwacja zachowanego drzewostanu, właściwa jego pielęgnacja, nie dopuszczalne samowolne wycinki,
- 6) konserwacja zabytkowych krzyży i nagrobków,
- 7) zapewnienie właściwej ekspozycji kościoła poprzez odpowiednie utrzymanie terenów otaczających – zachowanie niezabudowanych łąk i pól na zachód, południe oraz wschód od kościoła.

Strefa „B”-1

obejmuje teren centrum wsi Bojszowy Górne, na północ od kościoła parafialnego, z pozostałościami dawnego dworu i parku – wg oznaczeń na mapie.

Elementy stanu zachowania:

pozostałości historycznej kompozycji przestrzennej, historyczna zabudowa, pozostałości założenia parkowego.

Wytyczne konserwatorskie:

- 1) zachowanie i modernizacja historycznej zabudowy,
- 2) zachowanie pozostałości historycznej kompozycji przestrzennej,
- 3) zachowanie i pielęgnacja pozostałości parku dworskiego,
- 4) opracowanie dokumentacji konserwatorskiej pozostałości dawnego dworu w celu dalszych projektowych i rewaloryzacyjnych,
- 5) wszystkie prace ziemne powinny odbywać się pod nadzorem archeologicznym.

Strefa „Wo”-1

pokrywa się ze strefą „B” - obowiązuje wymóg prowadzenia prac ziemnych pod nadzorem archeologicznym.

Strefa „Wo”-2

obejmuje teren dawnego nieistniejącego dworu w rejonie „Dworzysko” obowiązuje wymóg prowadzenia prac ziemnych pod nadzorem archeologicznym.

Strefa „E”

obejmuje teren pól i łąk na południe od wsi Bojszowy Górne wzdłuż ulicy Gościnniej – wg oznaczeń na mapie.

Wytyczne konserwatorskie:

- 1) utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania,
- 2) nowa zabudowa w obrębie terenu zabudowanego wsi powinna utrzymywać gabaryt oraz formę tradycyjnego budownictwa,
- 3) zakaz tworzenia konkurencyjnych dominant dla wieży kościoła.

Strefa „A-2 ”

obejmuje teren założenia pałacowo – parkowego z folwarkiem w Jedlinie.

Elementy stanu zachowania:

Zabytkowe obiekty: budynek dworu wpisany do rejestru zabytków, zabudowa gospodarcza folwarku w tym szczególnie – budynek spichlerza, historyczne rozplanowanie, pozostałości kompozycji przestrzennej parku, starodrzew.

Wytyczne konserwatorskie:

- 1) pilne przeprowadzenie prac zabezpieczających i remontowych budynku dworu,
- 2) znalezienie właściwego użytkownika dla zespołu dworsko – parkowego, wykorzystanie np. na cele hotelowo – rekreacyjne, wykorzystując walory krajobrazowe gminy,
- 3) opracowanie projektu rewaloryzacji parku,
- 4) wykonanie inwentaryzacji zieleni,
- 5) zachowanie starodrzewia,
- 6) opracowanie projektu rewaloryzacji zespołu folwarcznego,
- 7) zabezpieczenie właściwej ekspozycji założenia poprzez zachowanie terenów otwartych położonych na północ, północny – zachód oraz wschód od zespołu.

Strefa „K”

obejmuje teren bezpośredniego otoczenia założenia pałacowo parkowego, dawnych Stawów Jedlińskich oraz łąk położonych na zachód od stawów jako kontynuacji historycznej kompozycji przestrzennej – wg oznaczeń na mapie.

Elementy stanu zachowania:

Historyczna kompozycja przestrzenna: w tym pozostałości dawnych stawów, alei i grobli, otaczające folwark łąki, historyczna zabudowa związana z folwarkiem.

Wytyczne konserwatorskie:

- 1) zachowanie pozostałości stawów, konieczna ich rekultywacja,
- 2) utrzymywanie starych alei śródpolnych,
- 3) zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania jako łąki terenów położonych bezpośrednio przy folwarku na północ oraz na wschód jako właściwego zabezpieczenia ekspozycji zabytkowego zespołu,
- 4) zachowanie dawnych grobli,
- 5) dążenie do likwidacji wyrobisk żwiru mogących stać się przyczyną degradacji krajobrazu,
- 6) ochrona i konserwacja zabytkowej kapliczki Świętego Jana Nepomucena znajdującej się na przedpolu folwarku.

7. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Urbanistyka – Krajobraz

Prowadzenie racjonalnej gospodarki przestrzennej gminy mającej na celu podniesienie jej walorów turystyczno – rekreacyjnych.

- 1) Rewitalizacja obszarów objętych ochroną konserwatorską.
- 2) Ochrona historycznie ukształtowanych układów osadniczych, polegająca na utrzymaniu historycznej sieci drożnej, zachowaniu naturalnych granic pomiędzy poszczególnymi jednostkami osadniczymi, zachowanie istniejących łąk jako użytki rolne.
- 3) Ochrona głównych punktów i ciągów widokowych, poprzez właściwe kształtowanie nowej zabudowy oraz zachowanie łąk i pól, ochrona panoramy widokowej rozciągającej się na południe od ulicy Jana w Bojszowach Górnych z kościołem p.w. Narodzenia Świętego Jana Chrzciciela jako głównej dominanty krajobrazu, od strony ulicy Gościnniej oraz od zachodu od ulicy Pancerniaków.
- 4) Zachowanie od zabudowy terenu położonego bezpośrednio przy kościele parafialnym w Bojszowach Górnych.
- 5) Ochrona panoram widokowych zespołu pałacowo – parkowego w Jedlinie.
- 6) Zalecane wykonanie studiów krajobrazowych z panoramami do dalszych Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.
- 7) Ochrona kompleksu Stawów Jedlińskich poprzez właściwe ich utrzymanie i zagospodarowanie, możliwe utworzenie kompleksu przyrodniczo – krajobrazowego.
- 8) Utrzymanie zachowanych rozłogów pól.
- 9) Utrzymanie sieci dróg gospodarczych stanowiących trwałe ślad dawnych starych dróg dla turystycznych.
- 10) Utrzymanie dystansów przestrzennych pomiędzy sąsiadującymi jednostkami osadniczymi.
- 11) Ochrona starych alei dojazdowych, zieleni śródpolnej, zadrzewień ulic (ulica Gościnna, Świętojańska, Ruchu Oporu).
- 12) Dążenie do ograniczenia wydobycia żwiru w rejonie Stawów Jedlińskich.
- 13) Ochrona zabytkowych kaplic i krzyży przydrożnych zarówno kamiennych, murowanych jak i drewnianych, wraz z towarzyszącym im często starodrzewiem.
- 14) Kształtowanie nowej architektury nawiązującej formą do tradycyjnego budownictwa.

Konieczne opracowanie studiów konserwatorskich dla terenu folwarków: w Bojszowach, Jedlinie, opracowanie wytycznych do projektów rewaloryzacji. Zalecane wykonanie szczegółowego studium konserwatorskiego dla całej gminy.

Wszystkie działania związane z realizacjami inwestycji w obrębie stref ochrony konserwatorskiej należy uzgadniać (opiniować) z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej ma na celu ochronę, utrzymanie i zachowanie najwartościowszych elementów zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych. Nie ogranicza to wprowadzania nowych funkcji i nowej zabudowy. Często działania takie są wręcz konieczne do utrzymania i podkreślenia zabytkowych walorów gminy i kształtowania jej atrakcyjnego wizerunku.

Architektura

Zachować należy obiekty zabytkowe na terenie gminy, wszelkie działania związane z ich konserwacją, modernizacją, adaptacją uzgadniać należy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

- 1)** Modernizacja zabytkowej zabudowy w celu podwyższenia standardu życia mieszkańców.
- 2)** Należy dążyć do maksymalnego zachowania i konserwacji pozostałości budownictwa drewnianego.
- 3)** Nowa zabudowa winna utrzymywać historyczne linie zabudowy i podziały parcelacyjne, jej architektura winna harmonizować z zabytkowym otoczeniem nie będąc jednocześnie ślepym naśladownictwem form historycznych.
- 4)** W miarę możliwości przywracać należy elementy pierwotnego wystroju architektonicznego.
- 5)** Ochrona ceglanych elewacji, zakaz ich malowania, tynkowania.
- 6)** Wykonanie kart ewidencyjnych lub adresowych obiektów i zespołów zabytkowych.
- 7)** Przed ewentualnymi rozbiórkami obiektów pod ochroną konserwatorską wykonać należy inwentaryzację architektoniczną i fotograficzną.
- 8)** Sukcesywne przebudowywanie w miarę możliwości obiektów kolidujących z otoczeniem o niedostosowanej formie oraz skali.
- 9)** Zaleca się wprowadzenie zakazu budowy obiektów wielkokubaturowych typu blokowego.

INSTRUMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY

TREŚĆ:

- 1. Formy realizacji przedsięwzięć publicznych samorządu terytorialnego**
- 2. Instrumenty planistyczne**
 - 2.1. Plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego**
 - 2.2. Niezbędne programy operacyjne**

1. FORMY REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ PUBLICZNYCH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Podstawowym instrumentem realizacji globalnej strategii gminy Bojszowy wynikającej ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego winien być SLII tj. System Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych. Lokalny System Inicjatyw Inwestycyjnych tworzą:

- 1) Ustalenie przez władze samorządowe listy przedsięwzięć publicznych,
- 2) Zorganizowanie grup celowych (marketingowych) składających się z różnych podmiotów i członków społeczności lokalnej, które za swój cel działania przyjąć winny realizację przedsięwzięcia publicznego,
- 3) Współdziałanie władz samorządowych z grupą celową na rzecz doboru partnerów zewnętrznych wspomagających bądź realizujących inwestycje w ramach przedsięwzięć publicznych,
- 4) Ustalenie reguł i prawa kontroli realizacji przedsięwzięć publicznych przez samorząd terytorialny,
- 5) Ciągła mobilizacja grup celowych (marketingowych) na rzecz realizacji przedsięwzięć publicznych.

Za przedsięwzięcia publiczne samorządu terytorialnego należy uznać wszelkie działania grup celowych społeczności lokalnych, które poprawiają atrakcyjność środowiska gminnego dla mieszkańców i inwestorów zewnętrznych. Obszar przedmiotowych przedsięwzięć publicznych wynika z:

- 1) Interesu prawnego określanego w ustawach konstytucyjnych, prawa i obowiązku samorządu terytorialnego,
- 2) Wymogu efektywnego gospodarowania majątkiem komunalnym oraz – konieczności jego powiększania na rzecz realizacji dobra wspólnego,
- 3) Konieczności sprostania wymogów konkurencji z innymi ośrodkami miejskimi i gminnymi ośrodki finansowe służące realizacji celów rozwoju gminy.

Przedsięwzięcia publiczne samorządu terytorialnego mają charakter:

- 1) Przedsięwzięć inwestycyjnych zmierzających do powiększenia majątku gminnego oraz majątku komunalnego,
- 2) Przedsięwzięć organizacyjnych zmierzających do poprawy jakości funkcjonowania organizmu gminnego oraz jakości świadczenia usług publicznych (komunalnych) na rzecz mieszkańców.

Podstawą realizacji przedsięwzięć publicznych w gminie winno być:

- 1) Partnerstwo publiczno – prywatne mobilizujące kapitały inwestycyjne i organizacyjne z różnych źródeł,
- 2) Wykorzystanie możliwości dotacji kapitałów prywatnych w sferę usług publicznych, które są bardziej efektywnie wykorzystywane w sferze inwestycyjnej,
- 3) Wnoszenie aportu kapitałowego komunalnego i prywatnego na rzecz modernizacji przedsiębiorstwa usług publicznych,
- 4) Wykorzystanie instrumentów przepływów finansowych do wspomagania ścieżek finansowania inwestycji gminnych szczególnie w sferze opłat i cen za usługi komunalne,

- 5) Wykorzystanie efektów wzrostu potencjału finansowego przedsiębiorstw komunalnych, którego źródłem są oszczędności osiągnane na eksploatacji systemów gminy.

Efektami realizacji lokalnych inicjatyw inwestycyjnych dla samorządu terytorialnego są:

- 1) Pozyskanie dodatkowych źródeł finansowania rozwoju infrastruktury technicznej, co przy ograniczonych możliwościach budżetów gminy winno być kryterium wystarczającym do organizowania grup celowych dla realizacji przedsięwzięć publicznych,
- 2) Zachowanie podstawy właściciela systemów infrastruktury komunalnej,
- 3) Poprawę konkurencyjności wewnętrznej sfery usług publicznych, co daje system zrównoważonych cen za usługi komunalne.

Dla społeczności lokalnej efektem realizacji lokalnych inicjatyw inwestycyjnych są:

- 1) Uwłaszczenie na mieniu komunalnym, co urealnia cenę posiadania majątku trwałego,
- 2) Możliwość oddziaływania bezpośredniego na atrakcyjność miejsca zamieszkania, a tym samym stworzenie możliwości kreacji wzrostu wartości mienia osobistego,
- 3) Wpływanie na rynek nieruchomości,
- 4) Wpływanie bezpośrednio na jakość usług komunalnych.

Dla zarządzających kapitałami prywatnymi efektami realizacji lokalnych inicjatyw inwestycyjnych są:

- 1) Tworzenie się nowego rynku kapitałowego w gminie,
- 2) Gwarancje rentowności zwrotu z zainwestowanego kapitału o długim horyzoncie czasu,
- 3) Dostęp do wszelkich technologii usług komunalnych.

Do uwarunkowań służących efektywnej realizacji (procesu) Systemu Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych zaliczyć należy:

- 1) Podjęcie uchwały Rady Gminy o Systemie Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych (SLII),
- 2) Przyjęcie zasad i procedury w zakresie funkcjonowania SLII,
- 3) Wprowadzenie listy przedsięwzięć publicznych do uchwały budżetowej i jej konkretne przestrzeganie w kolejnych latach kadencyjnych Rady Gminy,
- 4) Powołanie instytucji realizującej SLII i jej zarządzanie na poziomie Rady Gminy i Zarządu Gminy,
- 5) Opracowanie systemu finansowego funkcjonowania lokalnych inicjatyw inwestycyjnych,
- 6) Uruchomienie systemu doradztwa i treningu dla liderów SLII,
- 7) Stworzenie klimatu władz SLII,
- 8) Uruchomienie systemu uzgodnień i pozwoleń inwestycyjnych (budowlanych).

2. INSTRUMENTY PLANISTYCZNE

2.1. Plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego

Dla realizacji zadań polityki przestrzennej Zarząd Gminy Bojszowy przystąpi do opracowania planów miejscowych, kierując się przy wyborze tematów i problemów następującymi kryteriami:

- 1) Wymaganiami wynikającymi z ustaw szczególnych,
- 2) Potrzebą przygotowania terenów dla inwestycji jako ofert lokalizacyjnych,
- 3) Potrzebą transformacji terenów o nieutrwalonej strukturze w związku z wymianą lub modernizacją istniejących funkcji,
- 4) Potrzebą kształtowania przestrzeni publicznej,
- 5) Spodziewaną koncentracją inwestycji prywatnych,

Jako plany miejscowe o charakterze priorytetowym wskazuje się:

- 1) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenów górniczych w granicach posiadanych koncesji,
- 2) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego strategicznych obszarów rozwojowych z ich otoczeniem.

2.2. Niezbędne programy operacyjne

- 1) Program realizacji przedsięwzięć publicznych samorządu terytorialnego

Program stworzy podstawę do negocjacji z Wojewodą i Ministrami, służących synchronizacji inwestycji samorządowych z inwestycjami rządowymi dla pełniejszego wykorzystania synergicznych efektów inwestowania na wybranych terenach przez zainwestowanie grupy inwestorów publicznych i prywatnych.

Program stanowić będzie wskazówkę dla konstruowania rocznych budżetów gminy oraz kształtowania polityki promocyjnej gminy w sferze inwestycji. Polityka w sferze przedsięwzięć publicznych realizuje cele rozwoju i zadania polityki przestrzennej. Głównym zadaniem tej polityki jest zgromadzenie jak największych ilości środków materialnych oraz przygotowanie środków prywatnych i organizacyjnych dla uzyskania jakościowego skoku w zmianach struktury gospodarczej i przestrzennej gminy.

- 2) Program gospodarki gruntami

Program powinien zawierać:

- a) Utrzymanie równowagi na rynku nieruchomości korzystnych,
- b) Stworzenie warunków do inwestowania,
- c) Zapewnienie wpływów do budżetu miasta,
- d) Zapewnienie możliwości sterowania procesami inwestycyjnymi w przestrzeni.

Realizacja celów programu powinna się odbywać poprzez:

- 1) Określenie zapotrzebowania na tereny budowlane uwzględniającego dotychczas złożone w Urzędzie Gminy wnioski o zmianę przeznaczenia terenów oraz oszacowaną wielkość terenów możliwych do uzbrojenia w racjonalnym czasie i zakresie rzeczowym,

- 2) Tworzenie zasobów gruntów komunalnych dla realizacji polityk sektorowych mieszkaniowej, komunikacyjnej i gospodarczej,
- 3) Określenie skutków finansowych związanych z realizacją programu gospodarki gruntami,
- 4) Określenie procesów organizacyjnych służących sprawnemu pozyskiwaniu gruntów dla inwestycji.

Szczególne znaczenie upatruje się w stosunku do strategicznych obszarów rozwojowych, w których przewiduje się przyspieszenie zmian w strukturze użytkowania i zagospodarowania gruntów.

**LISTA PROPONOWANYCH PUBLICZNYCH
PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH**

TREŚĆ:

A KOMUNIKACJA

1. Inwestycje z dziedziny komunikacji do realizowania w ramach programu inwestycji rządowych
2. Inwestycje z dziedziny komunikacji do realizacji w ramach współpracy programu rządowego i programu inwestycji lokalnych

B INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

C PLACÓWKI USŁUGOWE

LISTA PROPONOWANYCH PUBLICZNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH

A. KOMUNIKACJA

1. INWESTYCJE Z DZIEDZINY KOMUNIKACJI DO REALIZOWANIA W RAMACH PROGRAMU INWESTYCJI RZĄDOWYCH

- 1) Odcinek drogi ekspresowej S 1 2/2,
- 2) Droga klasy GP 1/2 wzdłuż południowej granicy gminy,
- 3) Obejście miejscowości Międzyrzecze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 931.

2. INWESTYCJE Z DZIEDZINY KOMUNIKACJI DO REALIZACJI W RAMACH WSPÓŁPRACY FINANSOWEJ PROGRAMU RZĄDOWEGO I PROGRAMU INWESTYCJI LOKALNYCH

- 1) Północne obejście miejscowości Bojszowy Stare,
- 2) Wschodnie obejście miejscowości Jedlina,
- 3) Główne szlaki rowerowe przebiegające przez gminę w ramach Pszczyńskiego Parku Krajobrazowego,
- 4) Lokalne ścieżki rowerowe w Bojszowach, Bojszowach Nowych, Jedlinie, Międzyrzeczu i Świerczyńcu.

B. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- 1) Zamknięcie pierścienia wodociągowego poprzez połączenie rurociągu Ø 400 w Bieruniu Nowym,
- 2) Zakończenie budowy oczyszczalni ścieków,
- 3) Budowa linii napowietrznej 110 kV relacji GPZ Bojszowy – GPZ Wola,
- 4) Budowa linii napowietrznej 400 kV relacji stacja Studzionka – stacja Buczyna.

C. PLACÓWKI USŁUGOWE

- 1) Gminne Centrum Obsługi Ludności i Aktywności Publicznej w Bojszowach,
- 2) Wielofunkcyjne placówki obsługi ludności w Bojszowach Nowych, Jedlinie, Świerczyńcu i Międzyrzeczu,
- 3) Rozbudowa lub budowa nowej przychodni zdrowia w Bojszowach,
- 4) Ośrodek Rekreacji i Balneologii „Bojszowy – Jedlina”.